PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVII. Št. 37 (7825)

TRST, sobota, 13. februarja 1971

PO ČETRTKOVEM MEDMINISTRSKEM SESTANKU

Spori v vladni koaliciji glede vprašanj javne varnosti

Govor Colomba na seji skupine demokristjanskih senatorjev o izboljšanju gospodarskega položaja, reformah in javni varnosti

RIM, 12. — Včeraj je bil medministrski sestanek posvečen javni varnosti, ki je bil istočasno tudi nekak medstrankarski vrh posvečen istemu vprašanju. Do sestanka je menda prišlo na pobudo socialdemokratov, vodil ga je minister Colombo in so na njem bili prisotni minister za notranje zadeve demokristjan Restivo, minister za obrambo socialdemokrat Tanassi, minister za sodstvo republikanec Reale ter socialist podpredsednik vlade De Martino.

Že danes je tisk zabeležil, da je prišlo na sestanku do dokaj ostrih medsebojnih nasprotij, kar so danes v bistvu na razmh straneh potrdili, čeprav je skušal Colombo take trditve zanikati.

Gre za dve bistveni vprašanji, ki jih je zastavil podpredsednik vlade De Martino, ki je tudi zahteval, da se o stvari ponovno govori prihodnji teden in ki je menda o tem tudi uspel. Predvsem zahteva De Martino, da se izvaja zakon iz leta 1952, ki kaznuje vsako obliko neofašizma. Pri tem je tudi značilno, da je treba zahtevati izvajanje zakonov, vendar pa je treba upoštevati, da obstajajo zlasti s strani KD različni pridržki ter da se skuša vsa stvar speljati na krivo pot z izgovorom o nasilju z dveh strani. Pri tem je zanimivo, da je danes na zasedanju demokristjanskih senatorjev prišlo do dveh ostro ločenih mnenj ter da so demokristjanski parlamentarci vložili številna vprašanja glede javnega reda, pri čemer gre kar za štiri skupine in ena izmed njih vali krivdo za nerede izključno na levičarske ekstraparlamentarne skupine.

Vse kaže, da so socialisti odločeni, da ne bodo pristali na zavlačevanja in na izgovore. Tudi oni so predložili številna vprašanja in zahtevajo izvajanje zakona proti neofašistom. V tej zvezi se govori o možnosti, da bi se njih vprašanje pretvorilo v resolucijo, kar pa zahteva da se o resoluciji glasuje. Kolikor se to vprašanje ne reši že prej v vladnem okviru oziroma kolikor ne pride do sporazuma v okviru levega centra o izvajanju zakona iz leta 1952 bi taka resoulcija in glasovanje okoli nje pomenila resno nevarnost za vladni obstoj.

Danes se je sestala demokristjanska skupina v senatu in to ob prisotnosti predsednika vlade Colomba in tajnika stranke Forlanija, ki sta oba imela zanimiva govora.

Colombo je najprej govoril o gospodarskem položaju in je ugotovil, da so vsi januarski pokazatelji zelo dobri in da je pričakovati, da se bo položaj še nadalje izboljševal. Nato je predsednik vlade zagovarjal sistem posvetovanja med vlado in sindikati glede reform ter podčrtal, da je vlada izpolnila svoje obveznosti ter da se sedaj že obravnavajo reforme univerz, davčna reforma in ukrepi za Jug. Največjo zaskrbljenost vzbuja gradbeništvo, zaradi česar je tu treba sprejeti kompleksne ukrepe in menijo, da bo lahko vlada prihodnji teden te ukrepe odobrila. Marca pa pride na vrsto zakonski predlog o zdravstveni reformi.

Colombo je nato govoril o javnem

Emilio Colombo

redu ter dejal, da je treba odločno udariti po vsakem pojavu nasilja pa kakršnega koli izvora naj bi bilo. Pri tem pa je treba upoštevati nevarnosti, ki jo predstavljajo ti pojavi v določenem razdobju. Istočasno je Colombo tudi govoril o izvoru italijanske republike, ki temelji na boju proti fašizmu in s čimer je povezana tudi krščanska demokracija, zaradi česar je treba biti pozorni na te pojave. Nato pa je nadaljeval, da je treba opozoriti na poskus komunistične partije, da bi se okrog vprašanj javnega reda ustvaril neke vrste novi frontizem. Dejal je, da gre za odgovornost večine in za njene značilnosti ter funkcije.

Temu je sledila posredna polemika s socialisti ko je Colombo dejal, da se je včeraj ukvarjal z neposredno zadolženimi ministri z vprašanjem javnega reda. Nadaljeval, da je danes bral v tisku vesti o nasprotjih, ki naj bi prišla do izraza med raznimi predstavniki večine in dejal, da v resnici v zadnjih mesecih še ni prisostvoval sestanku, ki bi bil tako miren, odgovoren, objektiven in soglasen.

Pomembnejši je bil zaključek ko je Colombo ugotovil, da so gospodarski položaj, socialna trenja in javni red vprašanja, na katera neposredno vpliva splošno politično ozračje. Po njegovem mnenju se sedaj izboljšujejo odnosi med strankami levega centra in je dejal, da so zaključki zadnjega kongresa PSDI pozitivni, kar je potrdilo pravilnost stališč onih, ki so se borili za obnovo organskega levega centra. Te pozicije in pozicije vlade pa se šibijo, ko se govori o neobstoječih alternativah.

V poslanski zbornici so na vprašanje poslanca Lizzera obravnavali smrtno nesrečo na delu mladega goriškega delavca, ki se je ponesrečil januarja v ladjedelnici «Italcantieri» v Tržiču. Podtajnik za delo Toros je ugotovil, da delovna nadzorništva le s težavo nadzorujejo dejavnost podjetij, ki prevzemajo v ladjedelnici določena dela in kar vse je dejansko protizakonito. Zaradi tega je napovedal, da bodo izvedli preiskavo o tem sistemu. Poslanec Lizzero ni bil zadovoljen in je dejal, da bi morali že na osnovi obstoječe zakonodaje podjetja poskrbeti za varnost na delu. sadju, zelenjavi in maščobah z do-

V senatu so odobrili zakon, ki usklajuje italijanske predpise o sadji, zelenjavi in maščobah z določili evropske gospodarske skupnosti; Senat se bo ponovno sestal v ponedeljek ko bo razpravljal o reformi univerz.

Obisk zunanjega ministra Maroka

RIM, 12. — Danes je drugi dan obiska zunanjega ministra Maroka Ben Abesa v Italiji. Dopoldne sta zunanja ministra v Farnesini nadaljevala razgovore in sta podpisala konvencijo o medsebojni pravni pomoči in o izvajanju sodnih obsodb. Danes je maroškega zunanjega ministra sprejel predsednik republike Saragat, nato je imel daljši razgovor s predsednikom vlade Colombom, Ben mu je priredil v palači Chigi svečano kosilo.

Stavka tiskarjev

RIM, 12. — Sindikalne organizacije tiskarjev zasebnih tiskarn so proglasili novo tridnevno ločeno stavko, ki jo bodo izvedli v razdobju od 18. do 28. februarja. Poleg tega predvidevajo, da bodo v istem razdobju stavkali tudi po vsej državi 24 ur.

Ameriška mladina protestora zaradi imperialističnega napada na nevtralni Laos. Na sliki prizor z demonstracije pred Belo hišo v Washingtonu

Sestanek zunanjih ministrov vzhodnih držav v Moskvi

MOSKVA, 12. — Danes je prišlo do sestanka «na vrhu» zunanjih ministrov držav varšavskega pakta, ki so se včeraj zbrali v Moskvi v zvezi s podpisom pogodbe o prepovedi atomskega orožja in drugega orožja za masovno pobijanje na morskem dnu. Po neuradnih vesteh so vzhodni ministri predvsem govorili o načrtu glede Berlina, ki so ga izdelale zahodnoevropske sile in o evropski konferenci. Zanimivo je, da je v Moskvi prisoten tudi Ulbricht in to uradno na počitku, dejansko pa je verjetno prispel zaradi pomembnosti obravnavanih vprašanj, ki zajemajo odnose z Zahodno Nemčijo.

Predlog zahodnih velesil o Berlinu menda vsebuje točke, s katerimi se SZ ne strinja, vendar pa Moskva ni mnenja, da bi bilo treba kar takoj in vnaprej zavrniti ta predlog. Tako gre za pravilnik glede Berlina, ki bi ga naj izdelali vladi obeh nemških držav vendar pod nadzorstvom velesil, s čimer pa se SZ ne strinja in je mnenja, da gre za izključno pristojnost obeh držav. Drugo sporno vprašanje predstavlja status Berlina, kar predvideva zahodni predlog, da bi se SZ po eni strani obvezala, da ne bo prišlo več do težav pri prometu z Berlinom, Zahodna Nemčija pa po drugi strani, da ne bodo v Berlinu več prirejali vidnih političnih manifestacij. To pa ocenjujejo za nezadostno in vztrajno, da ima Berlin poseben položaj in da v njem ne bi smelo prihajati do kakršne koli politične dejavnosti Zahodne Nemčije.

Trabalza veleposlanik v Pekingu

RIM, 12. — Kitajska je izrazila svoj pristanek na imenovanje Folca Trabalze za veleposlanika v Pekingu, istočasno pa je tudi Italija pristala na imenovanje novega kitajskega veleposlanika v Rimu Shen Pinga.

Trabalza se je rodil v Rimu leta 1913 in je diplomiral iz prava leta 1935. V diplomatsko - konzularno kariero je stopil leta 1940 in je bil na konzulatih ter veleposlaništvih v Zürichu, Atenah, Washingtonu in Parizu. Nato je bil načelnik kabineta podtajnika Folchija, veleposlanik v Kabulu, generalni ravnatelj za osebje ter je bil končno leta 1967 imenovan za veleposlanika v Beogradu.

Mirko Tepavac obišče Moskvo

BEOGRAD, 12. — Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac bo na vabilo zunanjega ministra Sovjetske zveze Andreja Gromika konec tega meseca uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Mirko Tepavac vrača obisk Gromiku, ki je 1969. leta uradno obiskal Jugoslavijo.

VOJAŠKI IN POLITIČNI POLOŽAJ V INDOKINI ČEDALJE BOLJ ZAPLETENA

Proglašeno izredno stanje v Laosu Zastoj ameriško-sajgonske ofenzive

Invazijske čete še niso dospele do «Hošiminhove poti» - Partizanski napadi okrog Ke Sana in Quang Trija - Napada na južnovietnamski poslaništvi v Parizu in Ankari

SAJGON, 12. — Ameriško sajgonska ofenziva v Laosu je v popolnem zastoju, kot je izjavil danes sam južnovietnamski kolaboracionistični predsednik Ngujen Van Thieu. Ta je danes obiskal Ke San, v severnem delu Južnega Vietnama, kjer je izhodiščna baza invazijskih čet. Van Thieu je dejal, da so prvi rezultati ofenzive zadovoljivi, kar naj bi dokazovala velika količina vojaškega materiala, ki so ga našli pri vdoru na laoško ozemlje. Po drugi strani pa je sajgonski predsednik priznal, da njegove čete niso zavzele mesta Čevone, kakih 50 km daleč od laoško-južnovietnamske meje in da se sploh niso približale temu mestu. Kot je znano, so sajgonska vojaška poročila v preteklih dneh trdila, da so invazijske čete zasedle to strateško važno točko na tako imenovani «Hošiminhovi poti».

Glede ciljev, ki si jih Sajgon in Washington zastavljata z operacijo v Laosu, je Van Thieu dejal, da ima invazija namen prisiliti «komuniste», da pristanejo na resna pogajanja.

Vlada v Vientianeju je medtem proglasila izjemno stanje v vsem Laosu. Vladno poročilo pravi, da so ta sklep sprejeli na včerajšnji vladni seji zaradi «razvoja vojaškega položaja». Vladno poročilo poziva prebivalstvo k «največji budnosti». V drugem poznejšem poročilu laoške vlade je rečeno, da pomeni vdor južnovietnamskih čet v Laos kršitev ženevskih sporazumov, vendar je to posledica delovanja severnovietnamskih čet v tej državi. Vlada podčrtuje odgovornost vseh podpisnikov ženevskih sporazumov ter posebno odgovornost velesil za sedanji položaj. Vlada poziva dalje prebivalstvo, naj ostane mirno, češ da dogodki «niso dramatični».

Vodilni Patet Laa princ Sufanuvong je pozval danes Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo kot sopredsednika ženevske konference o Laosu, naj intervenirata in prisilita ZDA in njihove pristaše, naj takoj prenehajo napad na Laos. Tudi Poljska, ki je skupaj z Indijo in Kanado članica mednarodne nadzorne komisije za Indokino, je naslovila na Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo poziv, naj preprečita razširitev vojne v Indokini ter nadaljnje ameriške napade proti laoški kraljevini.

Vesti o poteku vojaške operacije v Laosu so medtem še vedno dokaj nejasne, vojaška poročila sajgonskega in ameriškega poveljstva pa skrajno nezanesljiva. V Sajgonu pravijo, da so od začetka napada na Laos ubili 108 «severnih Vietnamcev» (kot je znano, imenujejo tu pripadnike osvobodilnih sil z nazivom «severnih Vietnamcev» ali «komunistov»), medtem ko naj bi Sajgonci imeli doslej 25 mrtvih in nekaj več kot 100 ranjenih. Glede ubitih «severnih Vietnamcev» je treba pripomniti, da je najmanj 23 od teh padlo pod bombami ameriškega letalstva, zaradi česar ni izključeno, da gre za čisto navadne civilne prebivalce južnega področja Laosa.

Ameriško poveljstvo je medtem potrdilo izredno učinkovitost partizanskega protiletalskega topništva ter priznalo izgubo desetih helikopterjev. Patet Lao pa v svojih poročilih trdi, da so doslej sestrelili najmanj 62 ameriških helikopterjev in letal.

Po zadnjih poročilih naj bi invazijske čete prodrle samo okrog 25 km v notranjost laoškega ozemlja. Današnje vesti govorijo o spopadih z osvobodilnimi silami, o katerih pa ni natančnejših podatkov. Pač pa nadaljujejo partizani napade na področje okrog Ke Sana in Quang Trija, kjer so izhodiščne baze invazijskih čet. Na tem področju sta bili dve ameriški transportni letali, ki sta prevažali orožje za napadalce, sestreljeni, osem ameriških vojakov pa je bilo pri tem ubitih. Dve sajgonski koloni, ki sta bili namenjeni v Ke San, sta padli v partizansko zasedo. Številni kamioni so bili uničeni, pripadniki osvobodilnih sil pa so se umaknili šele potem, ko so Američani s helikopterji poslali okrepitve.

Do spopadov med ameriškimi silami in partizani je prišlo tudi v drugih delih južnega Vietnama. Pri enem od teh spopadov so bili trije ameriški vojaki ubiti, sedemnajst pa ranjenih. O bojih poročajo tudi iz Kambodže, kjer je do najmočnejšega spopada prišlo blizu Takea, kakih 100 km južno od prestolnice Phnom Penha. Kamboška pučistična vojska je imela 15 mrtvih. Med žrtvami je tudi general Neak Sam, ki je bil začasno tudi guverner pokrajine Takeo.

Nixonova vlada se skuša medtem zagovarjati pred očitki, da njeni vojaki sodelujejo pri operacijah v Laosu. V zvezi z včerajšnjimi poročili nekaterih televizijskih omrežij, po katerih naj bi s sajgonskimi četami sodelovali tudi vojaki ZDA, preoblečeni v južnovietnamske «rangerje», je glasnik državnega departmaja danes izjavil, da teh vesti ne more niti potrditi niti demantirati, da pa ne razume razlogov, zakaj naj bi bili ameriški vojaki oblečeni v sajgonske uniforme. Glasnik je dejal, da so prisotni na laoškem ozemlju ameriški vojaški bolničarji, ki pomagajo posadkam sestreljenih helikopterjev. V tej zvezi je, priznal možnost, da bi te bolničarje spremljale vojaške enote, ki naj bi skrbele za njihovo zaščito.

V številnih krajih sveta se nadaljujejo medtem demonstracije proti ameriškemu napadu na Laos. V Parizu in Ankari so ti protesti zavzeli skrajne oblike. Kakih 50 mladeničev je napadlo preteklo noč sedež južnovietnamskega konzulata v francoskem glavnem mestu ter razbilo nekaj šip na oknih. Demonstranti so se umaknili pred prihodom policije. V Ankari pa sta sinoči eksplodirali bombi pred južnovietnamskim veleposlaništvom in pri vhodu v sedež turško - ameriškega kulturnega združenja. Atentata sta povzročila gmotno škodo, dve osebi pa sta bili laže ranjeni.

Bombni napad včeraj v Trentu

Zaključen proces proti dvema delavcema podjetja «Michelin» V sodbi se omenja «posebna socialna vrednost» njih dejanja

TRENTO, 12. — Danes dopoldne ob 9.30 je eksplodirala bomba pred nazvolejem Cesareja Battistija. Dokaj močno bombo so postavili v cev topa, ki je iz prve svetovne vojne in ki so postavljeni okrog spomenika. Nekaj ur prej so našli na trgu pred kvesturo drugo bombo, ki pa ni eksplodirala.

Atentata sta prav gotovo v zvezi s procesom, ki se je danes vršil v Trentu proti dvema delavcema podjetja «Michelin», ki sta pred nekaj meseci prisilila fašistična predstavnika, da sta korakala po mestnih ulicah. Danes je bilo v mestu zelo napeto tako v zvezi z bombnim atentatom kot s procesom. Prišlo je do nekaj spopadov med policijo in mladinci v bližini sodišča.

Sodišče je oba delavca obsodilo samo na petnajst dni zapora z vsemi olajševalnimi okoliščinami in nevpisom v kazenski list. Sodišče je namreč ugotovilo, da ima dejanje, ki sta ga napravila delavca, «posebno socialno vrednost».

V Reggio Calabrii je danes mirno. Odprte so trgovine, banke in uradi. Tudi mestni promet so obnovili, promet po mestnih ulicah je normalen. Zvečer je prišlo do incidentov pred kvesturo.

V Catanzaru so se ponoči sestali predstavniki demokratičnih in antifašističnih strank, ki so razpravljali o izbiri glavnega mesta dežele. Na pobudo KPI, KD, PSI, PSIUP, PRI in PLI so nalepili po mestu lepake, v katerih ugotavljajo, da so se zbrale demokratične stranke, ki so zveste odporniškemu gibanju in ustavi in ki so pooblastile skupino advokatov, da napravijo formalno prijavo zaradi pokola 4. februarja ter da se ugotovi odgovornost fašistov za ta pokol. V lepaku je nadalje rečeno, da so zaskrbljeni, ker odgovorni za strahotni zločin še vedno niso v zaporu ter zahtevajo, da jim država zagotovi pravico.

Glede preiskave so policisti in karabinjerji izvedli nekaj preiskav v raznih stanovanjih, vendar pa je danes polkovnik Ippolito, ki poveljuje legiji karabinjerjev v Catanzaru, dejal, da ni nič novega.

V Reggio Calabrii še vedno ni mirno in je sinoči prišlo do novih incidentov med demonstranti in policijo ter do metanja steklenic z bencinom, čeprav je bilo včeraj ves dan mirno. Na sliki prizor iz zadnjih ostrejših izgredov v četrtek, ko se policija poslužuje topovnjaka z močno vodno črpalko

Sestanek med sindikati in parlamentarci

RIM, 12. — Vsedržavni tajniki CGIL, CISL in UIL so se danes sestali s parlamentarno skupino komunistov v poslanski zbornici, s katero so obravnavali davčno reformo. Kot je znano, se sindikati ne strinjajo z osnovnimi načeli davčne reforme, ki jo je sestavil finančni minister Preti. Vse tri sindikalne organizacije so izdelale svoje predloge in so se že sestali z demokristjanskimi poslanci, prihodnji teden pa se bodo sestali s poslanci še preostalih skupin.

Sindikati in stanovanjska politika

RIM, 12. — Vsedržavne sindikalne federacije gradbenih delavcev so preučile predlog nove stanovanjske politike, ki ga je izdelala vlada in ga predložila sindikatom v preučitev. Tajništva pravijo, da so bili doseženi pomembni rezultati ter da gre za organski predlog, ki predstavlja resni začetek nove politike glede gradenj stanovanj. Sindikalne organizacije so mnenja, da bo mogoče doseči zahtevo glede investicij v ljudska stanovanja, da se zagotovi polna zaposlitev. Obstajajo še nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo mogoče izpopolniti.

BEOGRAD, 12. — Državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je sprejel danes veleposlanika ZDA Lenharda.

ZASEDANJE NA BRIONIH JE TRAJALO SKORAJ MESEC DNI

Edvard Kardelj pozitivno ocenjuje delo koordinacijske komisije za ustavna vprašanja

Doseženo soglasje o vseh osnovnih ustavnih spremembah

BEOGRAD, 12. — Koordinacijska komisija vseh svetov zvezne skupščine za ustavna vprašanja, katere naloga je bila, da uskladi politična stališča okrog priprave predloga ustavnih sprememb, je včeraj končala svoje delo. Delo koordinacijske komisije, ki je zasedala na Brionih skoraj mesec dni, je bilo po besedah Edvarda Kardelja zelo intenzivno. Pri delu komisije so enakopravno sodelovali zastopniki republik, pokrajin, družbenopolitičnih organizacij, zvezne skupščine, zveznega izvršnega sveta ter drugih organov in organizacij ter ugledni znanstveni delavci. Čeprav so bile v začetku tudi razlike v mišljenjih, je bilo v koordinacijski komisiji doseženo soglasje o vseh osnovnih ustavnih spremembah, ki se predlagajo, je poudaril Kardelj in dodal, da pri tem ni prišlo do nobenih nenačelnih kompromisov, posebno pa še ne do takih, ki bi kršili obstoječa samoupravna in demokratična načela za razvoj ustavnega in skupščinskega sistema, enakopravnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ustavne spremembe, je poudaril Kardelj, ne spreminjajo razvojnega kurza jugoslovanske družbe, ki je določen v uvodnem delu sedanje ustave, temveč ga utrjujejo in doslednejše uresničujejo. Predlog ustavnih sprememb koordinacijske komisije je rezultat usklajenih političnih stališč v koordinacijski komisiji. S tem pa ni rečeno, je poudaril Kardelj, da je končano delo okrog formulacije osnutka amandmajev o ustavnih spremembah, čeprav so predlogi koordinacijske komisije formulirani v obliki ustavnih amandmajev. O končni formulaciji ustavnih sprememb bo odločala zvezna skupščina po vsestranski javni razpravi.

Ustavne spremembe, ki se predlagajo, so po besedah Kardelja globoke in zelo pomembne, čeprav je koordinacijska komisija v prvi fazi dela razpravljala samo o tistih ustavnih spremembah, ki se tičejo političnih in gospodarskih funkcij zveze in odnosa med zvezo, republikami in pokrajinami ter organi zveze. Toda komisija je sodila, da je potrebno že sedaj popraviti določene spremembe nekaterih ustavnih določil v zvezi z nadaljnjim razvojem socialističnih proizvajalnih in splošno družbeno gospodarskih odnosov. Edvard Kardelj je pripomnil, da ustrezne strokovno - politične in delovne skupine ustavne komisije že delajo na tako imenovani drugi fazi ustavnih sprememb, ki se nanašajo na nadaljnjo ustavno - pravno utrditev in na razvoj samoupravnih odnosov na ustrezni nadaljnji graditvi skupščinskega sistema in samoupravnega sistema komune. Poleg teh vprašanj bo potrebno tudi pripraviti predlog sprememb ustave na področju pravosodnih funkcij zveze in glede nekaterih drugih vprašanj. Predlogi teh sprememb bodo pripravljeni v prihodnjih dveh letih, to je do poteka mandata sedanje skupščine.

Predlog ustavnih sprememb, ki ga je pripravila koordinacijska komisija, bodo te dni poslali skupni komisiji vseh svetov zvezne skupščine za ustavna vprašanja, istočasno bo o tem predlogu razpravljalo predsedništvo Zveze komunistov Jugoslavije. Končno besedilo amandmajev bo sprejel Svet narodov zvezne skupščine in ga dal v javno razpravo, ki bo trajala okrog dva meseca. Ker je delo za uskladitev mišljenj v koordinacijski komisiji trajalo dalj časa, kot je bilo predvideno in ker bi želeli zagotoviti čim več časa, najmanj dva meseca, za javno razpravo, je koordinacijska komisija predlagala ustavni komisiji zvezne skupščine, da se izvolitev predsednika republike in predsedništva SFRJ odloži za en mesec ali dva. Ker mandat predsednika Tita poteka aprila, komisija predlaga, da zvezna skupščina sprejme ustavni zakon, s katerim bi se mandat predsednika Tita podaljšal do konca avgusta 1971. Na ta način bi zvezna skupščina po javni razpravi imela dovolj časa za razpravo in dokončni sprejem amandmajev o ustavnih spremembah.

BOŽO BOŽIČ

Še vedno napet položaj v Amanu

Ponovni spopadi med jordansko vojsko in Palestinci Arafatov poziv arabskim državnim poglavarjem

AMAN, 12. — Položaj v Amanu je še vedno izredno napet: danes je prišlo spet do oboroženih spopadov med kraljevo vojsko in palestinskimi komandosi, predvsem na področjih Hamlana (kjer so bili včeraj najhujši boji), Gebel Nasra in Al Mahate. Po poročilih palestinskega glasnika so vladni vojaki streljali s topovi in težkimi strojnicami proti civilnim avtomobilom, ki so vozili po amanskih ulicah. Štirje avtomobili so bili uničeni, veliko potnikov pa je bilo ubitih ali ranjenih. Po poročilih istega glasnika so se morali Palestinci umakniti iz Gebel Hamlana v Gebel Nasr, kjer so sprožili uspešno protiofenzivo proti vladnim silam. Do številnih požarov je prišlo v Mahati in Gebel Hašemiju, kraljevi vojaki pa streljajo na rešilne vozove in na vozila gasilcev, ki se skušajo približati tem področjem. Bejrutsko letališče je še vedno zaprto, in sicer — kot trdi uradna verzija — «zaradi slabega vremena».

Predsednik centralnega komiteja palestinskega odporništva Jaser Arafat je obtožil jordanske oblasti, da so «že sedmič naperile orožje in tanke proti našim revolucionarjem, proti civilistom in proti našim taboriščem». Arafat vidi v tem «nadaljevanje zarote za uničenje palestinske revolucije in palestinskega naroda» ter poziva zato vse arabske državne poglavarje, naj posežejo, da bi «rešili palestinski narod ter pomagali palestinskim revolucionarjem, da izvedejo svojo zgodovinsko nalogo, ne da bi bili izpostavljeni zahrbtnim udarcem».

ZARADI VIŠJIH STROŠKOV IN POPRAVKOV V NAČRTIH

Naložbe za zidani dok in razplinjevalno postajo narastle na 17,5 milijarde lir

Zakladno ministrstvo bo moralo nakazati še 6 milijard lir
Kaže, da bodo zahtevi ugodili brez posebnih težav

Stroški za gradnjo zidanega doka v Trstu in razplinjevalne postaje v Miljah se postopoma večajo in so že občutno prerasli prvotno določeno vsoto. Obe infrastrukturi bosta po novih cenitvah stali 17,5 milijarde lir, tako da bo moralo zakladno ministrstvo s posebnim zakonskim posegom primakniti k že določenim nakazilom še 6 milijard lir svežih sredstev. Konzorcij za gradnjo doka je v tem smislu nastopil pri podtajniku na ministrstvu za industrijo Belciju, ki je obljubil, da se bo zavzel za rešitev vprašanja. — za kar se morata izreči najprej minister za javna dela in nato še njegov kolega za zaklad — v skladu s kronološkim napredovanjem dela. Stroške so povečale naraščajoče cene za material, delovno silo in razne nabave, pa tudi nekatere tehnične izboljšave prvotnih načrtov. Medtem ko se zidani dok že uresničuje, je vprašanje degasifikacijske postaje kakor znano še vedno odprto in zato ni izključena možnost, da to tej novi cenitvi pozneje sledila še katera druga.

Podtajnik Belci se je v zvezi s tem vprašanjem že sestal z zakladnim ministrom in vse kaže, da bo zahteva po novem finančnem posegu prodrla brez posebnih težav. Ni pa še znano, ali bodo sredstva nakazana iz razpoložljivosti letošnjega državnega proračuna ali iz proračuna za leto 1972. Nato bo treba sprejeti zakon o refinansiranju zakona štev. 575 z dne 13. julija 1967, s katerim je država prevzela nase breme 80 od sto stroškov za uresničitev zidanega doka in razplinjevalne postaje.

Seja občinskega sveta v Nabrežini

Sinoči je bila v Nabrežini seja občinskega sveta, ki je sprejel številne sklepe upravnega značaja in izvolil nekatere posvetovalne komisije. Podrobneje bomo poročali v jutrišnji številki. Prihodnja seja bo v petek, 19. t. m.

Predstavniki NŠK pri podprefektu Mellaru

Včeraj dopoldne je dr. Emilio Mellaro, podprefekt tržaške pokrajine, sprejel na enourni pogovor predsednika, podpredsednika in tajnika Narodne in študijske knjižnice v Trstu, ki so se zanimali za rešitev v avgustu lani oddane prošnje za prispevek vladnega komisariata (oz. «tržaškega sklada») za ureditev prostorov knjižnice v poslopju Kulturnega doma v Ulici Petronio 4. Potem ko je podprefekt tudi v svojstvu člana mešane komisije za manjšinska vprašanja obrazložil svoj pozitivni odnos do vprašanj tržaških Slovencev, je poudaril, da ima sicer predvsem dežela poglavitno dolžnost skrbeti za kulturne potrebe prebivalstva, toda kljub temu je obljubil, da bo o razgovoru poročal vladnemu komisarju prefektu Capelliniju, ki o razdelitvi «tržaškega sklada» dokončno odloča, ter o rezultatu tega poročanja obvestil tajnika NŠK, prof. Sama Pahorja, ki je tudi ravnatelj knjižnice. Podprefekt je dodal, da vsekakor prispevek za leto 1970 ne more priti več v poštev.

Predstavniki NŠK so podprefektu izročili tudi ustrezen «promemorja» z obrazložitvijo velike važnosti NŠK in ga povabili, naj si sedanje pretesne prostore v Ul. Geppa 9 tudi osebno ogleda, kot sta storila pred tedni še deželni odbornik Giust in njegov resorni ravnatelj dr. Vernier.

Danes v dvorani «G. di Vittorio»

Sestanek antifašistov proti oživljanju fašizma v Italiji

Kot smo že poročali, bo danes, v soboto, 13. t.m. ob 16.30 v dvorani «G. di Vittorio» na sedežu CGIL v Ul. Pondares 8, sestanek antifašistov na pobudo pokrajinskega odbora vsedržavnega združenja partizanov Italije ANPI. Namen sestanka je strniti in koordinirati enotno antifašistično akcijo proti oživljanju fašizma v državi za zaščito demokratičnih svoboščin, zajamčenih z ustavo in za dosego razpusta vseh fašističnih in parafašističnih organizacij, kot so MSI in druge.

Na sestanek so vabljeni v polnem številu vsi bivši partizanski poveljniki in borci, voditelji Zveze partizanov, pripadniki antifašističnih združenj, predstavniki političnih strank, mladinskih gibanj, ženskih organizacij, sindikatov in drugi.

Sindikalni sestanek slovenskih profesorjev

Na sinočnjem članskem sestanku v Gregorčičevi dvorani so slovenski profesorji podrobno razpravljali o veljavnosti že opravljenih habilitacij. Soglasno so ugotovili, da so te habilitacije popolnoma veljavne za slovensko šolo, saj jih je med drugim ob namestitvi na slovenskih šolah priznavalo že vsa leta tudi šolsko skrbništvo in da so nekateri profesorji, ki so imeli prav te habilitacije, že pred leti postali stalni na slovenski šoli.

Profesor Škerlj je svoje kolege obvestil, da sta bila s profesorjem Mitjo Sancinom v četrtek pri šolskem skrbniku dr. Fidenziju, ki je izjavil, da tudi šolsko skrbništvo zagovarja veljavnost habilitacij ter da bo ponovno zahteval od prosvetnega ministrstva čim hitrejšo in ugodno rešitev tega vprašanja — kot jo zahtevata šolsko skrbništvo in sindikat slovenske šole.

Na koncu je tajnik še obvestil o nadaljnjih pobudah, ki jih namerava izvesti tajništvo sindikata.

V KULTURNEM DOMU

Še danes in jutri «Kaj bojo rekli ljudje?»

Naslovno vprašanje komedije Branislava Nušića «Kaj bojo rekli ljudje?» je dobilo soglasen odgovor. Ocene kritike o tem delu najuspešnejšega jugoslovanskega komediografa so lahko deljene, toda obiskovalci predstav Slovenskega gledališča v Trstu so skoraj v celoti istega mnenja: zelo uspela uprizoritev. Nušićeva vrnitev na naš oder po desetletnem premoru je bila torej popolnoma umestna. In nas ne moti, da ga to pot ne vidimo v tradicionalnem režijskem prijemu, saj je v izvirni in domiselni interpretaciji našega mladega režiserja Maria Uršiča zaživel v nekoliko drugačni, vendar nič manj uspeli podobi. Pri tem pa seveda nikakor ne moremo mimo odlične skupinske igre vsega ansambla.

Odgovori na anketo, ki jo je umetniško vodstvo gledališča sprožilo z željo, da bi v prihodnje repertoar čim bolj približalo željam in potrebam obiskovalcev, so v glavnem samo pohvalni: «Imenitno in veselo», «Delo dobro in odlični igralci», «Dobra igra, dobra režija», «Zelo lepa in zabavna predstava», «Prijetna predstava, treba bi bilo še kake take!!».

Pred odhodom na tridnevno gostovanje v Izoli, Kopru in Piranu bosta v Kulturnem domu še dve predstavi: nocoj ob 20.30 za izven in jutri ob 16.00 za abonma Okoliški.

Na sliki: Miranda Caharijeva kot Jelkica in Lidija Kozlovičeva kot Nada.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

Branislav Nušič

KAJ BOJO REKLI LJUDJE

igra v štirih dejanjih

danes, 13. t. m. ob 20.30 in v nedeljo, 14. t.m. ob 16. uri (okoliški abonma)

v ponedeljek, 15. t. m. ob 20. uri v **Izoli**
v torek, 16. t. m. ob 16. in 20. uri v **Kopru**
v sredo, 17. t. m. ob 20. uri v **Piranu**

Avtobusi za okoliški abonma

Avtobus št. 1: Trnovca 14.45, Prečnik 14.50, Cerovlje 14.55, Vižovlje 15. (križišče), Sesljan 15.05, Nabrežina 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Avtobus št. 2: Veliki Repen 14.40, Briščiki 14.45, Mali Repen 14.50, Zgonik 15., Saležt 15.05, Sv. Križ 15.10.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav. **Rezervacije na tel. 734-265.**

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

VABI V NEDELJO, 21. T.M. OB 15. URI NA OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

S KEKCEM NA KRAVJI BAL

Igrali bodo domači Planšarji z Male Pišence, za red bo skrbel Bedanec, sveže planinsko mleko bo točila Menara.

PROSVETNO DRUŠTVO VESNA

priredi v domu «Albert Sirk» v nedeljo, 14. februarja 1971 ob 17. uri

PREŠERNOVO PROSLAVO

s sledečim programom: otroški pevski zbor, recitacije, čitanje spomenice, moški pevski zbor «Vesna».
Sodelovali bodo tudi pesniki: Filibert Benedetič, Miroslav Košuta, Marko Kravos ter člana Slovenskega gledališča Livij Bogatec in Anton Petjé.

Vljudno vabljeni!

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVEC» — RICMANJE

priredi danes, 13. II. 1971 ob 20.30 v društveni dvorani

PREŠERNOVO PROSLAVO

Sodelujejo domači pevski zbor, godba in mladina z recitacijami.

Vljudno vabljeni!

PROSVETNO DRUŠTVO «FRAN VENTURINI»
pri Domju

priredi

PREŠERNOVO PROSLAVO

danes, 13. februarja ob 20. uri v prostorih slovenske osnovne šole pri Domju

Na sporedu: govor «Dan slovenske kulture», recitacije Nevenke Samec, glasbene točke, plesi folklorne skupine iz Boršta.
Poje društveni pevski zbor. Mojca Šiškovič bo prečitala spomenico predsedniku vlade Colombu.

Vljudno vabljeni!

Večeraj - danes

Danes, SOBOTA, 13. februarja
KATARINA

Sonce vzide ob 7,11 in zatone ob 17,27 — Dolžina dneva 10,16 — Luna vzide ob 20,53 in zatone ob 8,10.

Jutri, NEDELJA, 14. februarja
VALENTIN

Vreme včeraj: najvišja dnevna temperatura 5,8, najnižja 2,4, ob 19. uri 4,9 stopinje, zračni tlak 1024,1 narašča, vlaga 91-odstotna, brezvetrje, nebo 7/10 pooblačeno, morje mirno.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 12. februarja 1971 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

Umrli so: 64-letna Iolanda Vesotti por. Brasioli, 88-letni Giovanni Secondo Petricich, 72-letni Emilio Nicolasi, 70-letni Armando Braida, 93-letna Maria Conduri Lioto vd. Metlicovich, 77-letni Mario Biondi, 48-letni Alvise Arcangeli, 64-letni Guido Zorzetti, 85-letna Giovanna Nedoh, 81-letni Marcello Chierego.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul. Bernini 4, Al Castoro, Ul. Cavana 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19,30 do 8,30)

Vielmetti, Trg Borsa 12, Centauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2, San'Anna, Erta di S. Anna 10 (Konkonel).

Mali oglasi

Prodam rokoko jedilnico, ročno izdelano. Jenko - Ljubljana - Dalmatinova 1/II.

V slovenskem klubu — nas bo v torek, 16. febr. 1971 ob 20.30

Aljoša Žerjal, naš priznani filmski amater, popeljal s svojim zadnjim filmom

PO SOVJETSKI ZVEZI V SIBIRIJO IN CENTRALNO AZIJO

Na zanimiv večer vljudno vabljeni!

SPD IGO DRUDEN
iz Nabrežine

priredi v nedeljo, 14. t.m. ob 17. uri

koncert orkestra Glasbene matice

Vivaldi: Dirigent Oskar Kjuder
Štirje letni časi.
Solist Žarko Hrvatič.
Uvodna beseda.

Vljudno vabljeni!

Prihodnjo sredo ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma razgovor ob okrogli mizi o temi

ZAMEJSKI ČLOVEK V ZAVESTI SLOVENSKEGA PISATELJA

Slovenska prosvetna zveza

V NEDELJO, 21. FEBRUARJA
od 18. ure naprej

PLES V MASKAH

ki ga priredi v

BARKOVLJANSKEM DRUŠTVU

Vabljeni člani in prijatelji!

SZ UNION

OBVEŠČA,
DA BO PRIREDILO TUDI
LETOS TRADICIONALNI
PUSTNI PLES
NA STADIONU
1. MAJ
V SOBOTO,
20. FEBRUARJA.

Razstave

V galeriji Tergeste v Ul. Battisti 23 razstavljata Antonio Rodriguez in Giorgio Velia. Razstava bo odprta do 22. t. m.

V nemškem kulturnem inštitutu je odprta razstava grafičnih del skupine «Zebra», ki jo sestavljajo štirje mladi hamburški umetniki letnika 1940. Razstava bo odprta ves mesec od 17. do 20. ure.

NATURA VIVA — TRŽAŠKI EXOTARIUM, Drevored XX. septembra 31. Razstava in trgovina tropičnih, sladkovodnih in morskih rib eksotičnih živali (sesalcev, ptic, plazilcev, dvoživk). Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure. Zares spektakularna razstava.

Izleti

Sportno društvo Polet priredi v nedeljo 21. februarja smučarski izlet v Trbiž z odhodom z Opčin ob 7. uri. Cena 1.500 lir. Vpisovanje sprejema trgovina čevljev Malalan, Proseška ul. 18.

* * *

Sportno društvo Polet priredi v sredo, 17. februarja izlet v Ljubljano ob košarkarski tekmi Olimpija — Ignis. Cena vožnje in vstopnina 3.000 lir. Vpisovanje v trgovini čevljev Malalan, Proseška ul. 18.

Razna obvestila

Izvršni odbor roditeljskega sveta trgovskega zavoda «Žiga Zois» v Trstu bo imel svojo redno sejo danes, 13. t. m. ob 16. uri. Seja je važna.

Predsednik

BCHS
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	620,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23.80
Dinar	38,50

Gledališča

VERDI

Danes 13. t.m. prva predstava Gounodove opere «Faust» za red A v vseh prostorih.

Opero «Faust» bo dirigiral Anton Guadagno, v naslovni vlogi pa bo nastopil Umberto Grilli. V ostalih vlogah: basist Ruggero Raimondi (Mefisto), sopranistka Adriana Maliponte (Margherita), baritonist Renato Bruson (Valentino), mezzosopranistka Anita Caminada (Siebel), Bruna Ronchini in Vito Susca.

Režiser Carlo Piccinato, scene v novi postavitvi Tito Varisco. V koreografskih vložkih (tokratna uprizoritev v Verdiju bo podana v celotni partituri vključno z izvedbo «Valpurgine noči») bo sodeloval ansambel London Festival Balleta s prvima plesalcema Galino Samtsovo in Andrejem Prokovskym. Koreografijo je zasnoval Nicolas Beriozoff. Zbor je uvežbal Gaetano Riccitelli.

Začetek ob 20. uri.

Za preostale tri nastope London Festival Balleta s «Hrestačem» Čajkovskega, ki so na programu jutri, v nedeljo ob 16. uri (dnevni red), v ponedeljek ob 21. uri (red B za parter in lože ter red A za galerije in balkone) in v sredo ob 21. uri (izven abonmaja) je prodaja vstopnic omejena samo na stojišča oziroma vhod, ker so vsi sedeži že razprodani.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 ponovitev komedije «Vsako sredo» z nastopom Gina Cervija, Andreine Pagnani, Paola Carlinija in Grazielle Granata.

Režija Mario Ferrero, scene Luciano Lucentini, glasba Riz Ortolani.

Predstave, ki so izven abonmaja, se bodo nadaljevale do nedelje. Prodaja in rezervacija vstopnic v pasaži Protti. Abonenti na sezono Teatro Stabile imajo znaten popust.

Najavljeno predavanje Sabatina Moscatija «Kartažani v Italiji», bo danes ob 18. uri v Politeama Rossetti. Diskusiji v okviru «literarnih sobot», ki jo bo vodil prof. Giovanni Rinaldi s tržaške univerze, bo lahko prisostvovalo občinstvo. Sabatino Moscati bo obrazložil rezultate najnovejših arheoloških odkritij na Siciliji in na Sardiniji. Pokazal bo vrsto diapozitivov

AVDITORIJ

Danes ob 20.30 «Obleganje» v izvedbi skupine «Teatro Romano». Jutri ob 16.30 zadnja predstava.

Kino

Nazionale 16.00 «Non è più tempo d'eroi», Michael Caine, Cliff Robertson. Technicolor.
Eden 16.00 «Anonimo veneziano», Florinda Bolkan, Tony Musante. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 16.00 «Cose di cosa nostra», Carlo Giuffre, Pamela Tiffin, Jean - Claude Brialy, Salvo Randone. Ramavisioncolor.
Grattacielo 16.00 «Il giardino dei Finzi Contini», Lino Capolicchio, Dominique Sanda, Romolo Valli.
Excelsior 16.00 «Bubù», Massimo Ranieri, Ottavia Piccolo. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 «Il debito coniugale», Lando Buzzanca, Barbara Bouchet, Orazio Orlando. Technicolor.
Alabarda 16.30 «Appuntamento col disonore», George Sanders, Margret Lee. Colorscope. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16.30 «Puro siccome un angelo, papa mi fece... monaco di Monza», Lando Buzzanca. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30, 19.00, 21.45 «La confessione», Yves Montand, Simone Signoret. Technicolor.
Cristallo 16.30 «Concerto per pistola solista», Anna Moffo. Technicolor.
Capitol 16.30 «La carica dei 101». Walt Disneyev film. Sledi: «Pierino e il lupo».
Moderno 16.00 «Chisum», John Wayne. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Il divorzio», Vittorio Gassman, Anita Ekberg, Anna Moffo. Technicolor.
Ideale 16.00 «Isabella, duchessa dei diavoli», Brigitte Skay, Mimmo Palmara. Technicolor.
Impero 16.00 «Nini' Tirabusciò», Monica Vitti. Technicolor.
Astra 16.00 «I magnifici sette», Yul Brynner, Steve McQueen. Technicolor.
Abbazia 16.00 «La contestazione generale», Alberto Sordi, Nino Manfredi, Vittorio Gassman. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 18. uri barvni sexi zabavni film:

IL PRETE SPOSATO

Igrajo: Lando Buzzanca in Rossana Podestà.

Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 barvni briljantni film:

UNA SU 13

Igrajo: V. Gassman, Sharon Tate in Orson Welles

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pokojnega Paola Jankovića daruje osebje Državne srednje šole «Igo Gruden» v Nabrežini 13.500 lir za Solsko blagajno.

Namesto cvetja na grob Dragice Isantle Helene daruje Inči Pečar 2.000 lir za Športno združenje Bor.

V počastitev spomina pok. Paola Jankovića daruje Dušan Furlan 3.000 lir za šolo - spomenik NOB v Cerkvenem.

Namesto cvetja na grob pok. Paola Jankovića daruje Rudolf Cok iz Lonjerja 1.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina pok. Justina Kuret daruje Albina Tavčer 1.000 lir za prosvetno društvo Ivan Cankar.

+

Včeraj nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

ANA PAVLIČ vd. OTA

Pogreb bo danes ob 15.30 iz kapele glavne bolnišnice na dolinsko pokopališče.

Žalujoče hčere Karlina, Justina, Marija, Angela, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

Dolina, Boršt, Zabrežec, Rim, Buenos Aires, 13. II. 1971.

VČERAJ V TRŽIŠKEM OBRATU «ITALCANTIERI»

137.000-tonska «Laura Prima» srečno zdrsela v svoj element

Slovesnosti je prisostvoval minister za trgovinsko mornarico Mannironi - Ladjar Lauro o italijanski pomorski politiki - Nova naročila ladjedelnice

V prisotnosti ministra za trgovinsko mornarico Manninronija so včeraj dopoldne v tržiškem obratu «Italcantieri» splavili 137.000-tonsko petrolejsko ladjo «Laura Prima», ki jo je naročila plovna družba «Nereide» iz Palerma (grupa Lauro). Slovesnosti so se udeležili številni predstavniki deželnih in lokalnih oblasti, med temi deželni odbornik za delo in načrtovanje Stopper, odbornik za promet Varisco, tržaški župan ing. Spaccini, predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi in številne druge osebnosti.

Ob splavitvi so spregovorili predsednik «Italcantieri» Cortesi, ladjar Lauro in minister Mannironi. Ing. Cortesi je v svojem govoru naglasil nujnost zagotovitve neprekinjenega dela industrijskemu kompleksu, kakršen je «Italcantieri», ki šteje okoli 6.000 delavcev. Obžaloval je zamudo, ki presega leto dni, s katero se zaradi stavk in drugih zaviranj uresničuje program dela v ladjedelnici. «Laura Prima» je šesta enota, zgrajena v «Italcantieri» za Laurovo grupo. Poleg tega, je naglasil dr. Cortesi, je Laurova grupa edina italijanska zasebna družba, ki pošilja svoje ladje tudi v tržaško luko. Na koncu se je dr. Cortesi zahvalil botrici Lauri Dufour, da se je odpovedala običajnemu poklonu ob splavitvi nove ladje v korist neki dobrodelni ustanovi.

Kapitan Lauro je nato navedel, da je njegova grupa od leta 1938 do danes naročila v domačih ladjedelnicah skupno 43 ladij, všteti dve novi tankerski ladji po 135.000 ton, ki ju bodo te dni začeli graditi v Tržiču. Obžaloval je, da se v zadnjem času naročene ladje izročajo z velikimi zamudami, medtem ko teče delo v tujih ladjedelnicah mnogo bolj redno. Zamude povzročajo samo škodo, je naglasil, in to ne le ladjarjem in ladjedelnicam, ampak tudi samemu delavstvu.

Lauro je nato opozoril graditelje in predstavnike vlade, da če je res, da se danes zaradi ugodne konjunkture povsod pospešeno grade nove ladijske zmogljivosti, utegne ta konjunktura že jutri popustiti in pognati celotno področje v krizo. Temu je poznejše ugovarjal minister Mannironi, ki je izključil možnost, da bi mogla konjunktura doživeti večji padec, saj se obseg svetovne trgovine neprestano veča in s tem vzporedno tudi potreba po primernem ladijskem prostoru.

Ladjar Lauro je med drugim poudaril tudi, da so operaterji iz Južne Italije začeli razvijati svojo trgovinsko mornarico v slabših pogojih kakor severnjaki ter da je zato prav, da uživajo določene olajšave. S tem je meril seveda zlasti na Costo in druge «severnjake», ki v zadnjem času «prepisujejo» svoje enote v Neapelj, da bi bili deležni olajšav Blagajne za jug. Govornik se je nato izrekel proti «političnim stavkam» ter obžaloval, da Trst ne razpolaga s primernim dokom, ter da je moral zaradi tega poslati ladjo «Lily Prima», ki so jo lani zgradili v Tržiču, na dograditev v Palermo. Glede italijanske potrebe po ladjevju, je naglasil, da medtem ko navaja minister Mannironi 12.000.000 ton, je on mnenja, da bi moralo ladjevje doseči kakih 20 milijonov ton. Osnove za takšen razvoj so dane, je poudaril Lauro; potrebno je le, da se vlada odloči za drugačno pomorsko politiko, da prizna ladjarjem primerno podporo in da jim dovoli nabavo starih in novih enot v tujini. Podpore naj bi ne bile deležne v različni meri državne in zasebne pomorske družbe, kajti «tako Finmare kakor tudi zasebniki, vsi v današnjem trenutku opravljajo storitve, ki so pretežnega državnega pomena», je zaključil Lauro.

Minister Mannironi je izrazil svoje zadovoljstvo, da more prisostvovati novemu prazniku dela v domači ladjedelnici, kakor je zadovoljen ob vsaki novi splavitvi, pa naj gre za «državnega ali zasebnega naročnika». Minister je dejal, da se je pravkar vrnil iz Japonske, kjer si je ogledal nekatere sodobne ladjedelnice. Te dosegajo v svetu zavidljive uspehe, zlasti zato ker proizvajajo velike ladje serijsko. Obrat «Italcantieri» pa jim je lahko v vsakem oziru kos. V zvezi z znanim Cortesejevim govorom v Genovi je minister na koncu dejal, da ministrski predsednik Colombo tedaj ni mogel odgovoriti na postavljena vprašanja, da pa jih bo minister Mannironi, kot načelnik pristojnega sekretariata, sedaj obravnaval s svojimi sodelavci ter pripravil zanje tudi ustrezne odgovore.

Na koncu še nekaj tehničnih podatkov o novi ladji. «Laura Prima» je dolga skoraj 300 metrov in široka 40 m. Gre za enoto ore/oil carrier, kar pomeni, da bo prevažala po potrebi nafto ali razsuto blago (žito, rude). Posadka bo štela 44 mož. Ladja bo opremljena z najsodobnejšimi navigacijskimi napravami. Poganjal jo bo stroj Stal Laval, zgrajen pri Ansaldo Meccanico Nucleare v Genovi, z močjo 28.000 KM.

V tržiškem obratu bodo danes položili prve metre pločevine za 139.000-tonski tanker, ki ga je naročila palermska družba «Siciloil SpA» (grupa Ribolini), pozneje pa prideta kakor omenjeno na vrsto dve novi petrolejski ladji za Laurovo grupo.

V ponedeljek bo 228.000-tonski tanker «San Giusto», ki so ga v istem obratu zgradili za «Armatrice S. Lucia» iz grupe Cameli (Palermo), odplul iz Tržiča, namenjen v Trst, kjer bodo na njem ob pomolu VII opravili pripravljalne poskuse. Isti dan popoldne bodo spustili vodo v bazen, kjer je v gradnji druga enaka ladja «Santa Rosalia» za palermsko družbo «Armatrice Santa Cristina». V četrtek, 18. februarja pa bodo začeli graditi doslej največjo ladjo v Italiji, namreč 254.000-tonsko turbinsko petrolejsko ladjo za «Esso Transport Col» iz Paname. To bo prva v seriji osmih velikih petrolejskih ladij z več kot 250.000 tonami bruto nosilnosti.

Pismo uredništvu

Prejeli smo:

Spostovano uredništvo.

Na osnovnih šolah na Tržaškem ozemlju imajo skoraj povsod telefone. Na repentabrski osnovni šoli pa je ta bil že večkrat pokvarjen, zdaj pa že več kot štirinajst dni ne deluje. Učiteljstvo se mora zato za nujna sporočila posluževati redne pošte, kar pa je zelo zamudno in nikakor ni v korist rednemu poslovanju.

Večkrat smo opozorili upravo telefonskega podjetja, pa tudi občino, naj nam telefon čimprej popravijo. Kaže pa, da se prizadeti za to premalo zanimajo.

Učiteljstvo

Ostale vesti iz tržaške kronike berite na 6. strani

Misasi o zahtevah slovenskih dijakov

Te dni je minister za šolstvo Misasi odgovoril na vprašanje poslanca Škerka o zahtevah dijakov slovenskih srednjih šol v Trstu in Gorici. Ko so bile šole v prvih dneh decembra zasedene, so dijaki na zborovanju staršev v slovenskem liceju orisali tudi poslancu Škerku svoje zahteve. Pozneje so mu izročili izvode sprejetih resolucij in predvsem italijanski prevod skupne resolucije dijakov v zasedenih licejih in trgovski akademiji. Te izvode je Škerk 12. decembra posredoval ministru za šolstvo in zahteval od njega ustrezen odgovor.

Odgovor ministra Misasija nosi datum 9. februarja in se glasi:

«Dragi Škerk, zelo pazljivo sem pregledal resolucijo dijakov slovenskih srednjih šol. Zahteve lahko razdelimo na dve skupini: prve zadevajo vprašanja, ki so skupna vsem vrstam šol na državnem ozemlju, druge pa zadevajo posebej šole s slovenskim učnim jezikom.

Zagotavljam ti, da bom posvetil tem posebnim zahtevam vso pozornost, da se najdejo ustrezne rešitve, menim pa, da spadajo tiste splošnega značaja v okvir vseh vprašanj, ki so predmet stalnega zanimanja ministrstva. Prisrčne pozdrave, Riccardo Misasi».

Padec ženske v stanovanju

Med delom v kuhinji je včeraj zjutraj postalo 63-letni Alessandri Mase por. Pellicalli iz Ul. Ciamician nenadoma slabo, zaradi česar se je zgrudila na tla. Pellicallijeva se je poldrugo uro kasneje zatekla v spremstvu 68-letnega brata Angela iz Ulice Kolonja v bolnišnico, kjer so jo zaradi zloma leve noge in kolapsa sprejeli s prognozo okrevanja v 60 dneh na ortopedskem oddelku.

Ljudska prosveta

V nedeljo ob 17. uri bo v Finžgarjevem domu na Opčinah proslava stoletnice rojstva Franca Saleškega Finžgarja. Spored: Finžgar kot človek in umetnik — govor, «GOVORI, A LOA», recitacija in koncert pevskega zbora Jacobus Gallus.

Prosvetno društvo «Slovenec» iz Boršta priredi Prešernovo proslavo danes 13. t. m. ob 20,30.

PRIHODNJI TEDEN PODPIS DOGOVORA

Acegat bo dobavljal vodo Lipici za nov gostinsko-turistični objekt

Acegat bo podaljšal vodovod do meje, na oni strani pa ga bo zgradilo sežansko podjetje - Stroški za nov hotel in naprave bodo znašali 3 milijarde starih dinarjev

Te dni, verjetno prihodnji teden, bodo zastopniki občinskega podjetja Acegat in Gostinskega podjetja iz Sežane podpisali dogovor, na podlagi katerega bo Acegat dobavljal vodo Lipici, kjer gradijo zdaj velik gostinsko-turistični objekt. Podjetje Acegat bo podaljšalo vodovod (cevi 150 mm) od rezervoarja na hribu «Sobajner» (med Dražco in Trebčami) do meje, od meje naprej do Lipice pa bo vodovod zgradilo omenjeno sežansko podjetje, ki gradi nov objekt v Lipici. Za gradnjo vodovoda na tržaški strani bo podjetje iz Sežane prispevalo 17.400.000 lir, na jugoslovanski strani pa bo vse stroške krilo samo. Šef tehničnega urada podjetja Acegat inž. Umari nam je povedal, da sta načrt že odobrili notranja komisija in občinski odbor. V prihodnjih dneh bodo naročili cevi, delo pa se bo začelo prihodnji mesec in bo dokončano verjetno do začetka poletne sezone.

Medtem v Lipici mrzlično delajo, da bi dogradili velik gostinsko-turistični objekt do začetka turistične sezone. Imajo precej sreče, ker jim zima, razen nekaj tednov, do sedaj ni delala preglavic. To bo največji tovrstni obrat ne samo na Krasu, temveč daleč naokoli in bo prav gotovo mnogo pripomogel k nadaljnji uveljavitvi Lipice ter k turističnemu razvoju Krasa. V zgradbi hotela, ki je že pod streho, bo 150 postelj, v restavraciji bo 400 sedežev (banketne dvorane), glavna restavracija, restavracija za stalne goste, snack-bar, nočni lokal, biljardarna, poleg tega pa turistična trgovina, frizerski salon itd. Uredili bodo velik parkirni prostor za parkiranje avtomobilov in avtobusov ter pokrite garaže za stalne goste. Prav tako bodo postabili velik letni «šank» za izletnike. V drugi etapi je predvidena izgradnja pokritega bazena, igrišča za tenis, otroškega igrišča in pokrite maneže.

Stroški za objekte, ki jih zdaj gradijo in opremo, bodo znašali okrog 3 milijarde starih dinarjev.

Dobava vode za tako velik in sodoben turistično gostinski obrat ima seveda osnovni pomen in važnost. Tržaško vodovodno omrežje je najbližje, po izgradnji podmorskega tržaškega vodovoda pa so odpadle težave glede dobave vode.

XI. novinarski ples
20. FEBRUARJA
v Kulturnem domu
Vabila pri urednikih Primorskega dnevnika.

VEČER KROŽKA «PINKO TOMAŽIČ»

Pričevanja veteranov o deležu Slovencev v 50 letih dela KPI

Po uvodu poslanke Marije Bernetič so spregovorili ustanovitelj partije Ferdinand Ferjančič, Tone Ukmar - Miro, Vid Vremec, Peter Viola in Miče Malalan

Četrtkov večer v krožku za družbene in politične vede «Pinko Tomažič», posvečen prispevku slovenskih komunistov v razvoju in delu pol stoletnega obstoja KP Italije, je bil važen ne samo zaradi aktualnosti nekaterih izmed izraženih misli, temveč tudi zato, ker so žive priče tega petdesetletnega dela v partijski organizaciji, s svojim prispevkom osvetlile drobec zgodovine našega ljudstva, predvsem v letih fašističnega terorja in dale tudi prizadevanjem in boju primorskih Slovencev širšo dimenzijo, evropsko in svetovno.

Iz pričevanj Toneta Ukmarja - Mira, Marije Bernetič - Marine, Vida Vremca, Ferdinanda Ferjančiča, Petra Viole in Miče Malalana je pred številnimi prisotnimi, predvsem pa v očeh mladih, zaživela stran naše zgodovine, tako kot so jo vedeli povedati protagonisti.

Ukmar je bil železničar. Kot mladinec je sledil Regentu in drugim komunistom v Julijski krajini in doživljal teror za terorjem, policijsko preganjanje in predčasni prehod v ilegalo. Spomnil se je, kako so se sestajali tedaj v kraških dolinah, v letu 1924, in se organizirali za boj proti fašizmu. Tedaj je mednje prišel tudi Antonio Gramsci, jih poslušal in se zanimal za specifičnost našega položaja. O pomenu nacionalnega vprašanja je Ukmar govoril na zakonspiriranem IV. kongresu KPI v nemškem Köolnu. Sestali so se v nekem gozdu, pod stražo nemških tovarišev, prvi dan na južni strani, drugi dan pa sto kilometrov daleč. Ukmar je tedaj poročal o pomenu boja zasužnjenih narodov in narodnostnih manjšin pod Italijo, ki so objektivni zaveznik revolucionarnega razreda in sestavni del revolucije.

Spomnil se je nato na tajne kanale za prehod preko meje, ki se jih je končno tudi sam poslužil, ko je moral v Pariz. Vrnil se je ilegalno v Italijo, nato pa odšel v Španijo in Abesinijo, pomagat španskim republikancem in organizirat partizane proti italijanski zasedbeni vojski.

Ukmar je pri tem večkrat opozarjal prisotno mladino, naj pazljivo sledi dogajanju in bo pripravljena na spopad z oživljajočim neofašizmom.

O ilegali je dalj časa govoril tudi tov. Ferdinand Ferjančič. Bil je med ustanovitelji partije in se je udeležil boljševiške revolucije v Rusiji, kot mnogokateri Primorec, zajet na ruski fronti. Spomnil, se je sestankov mladine na Krasu, ko so sklenili preiti v ilegalo in podrobneje opisal strukturo ilegalne organizacije. Zaključil pa je s pozivom mladini, naj skrbno bedi proti fašizmu in se oslanja na načelo, da je osnova zmage enotnost vseh antifašističnih sil.

Že v svojem uvodu se je enotne fronte antifakističnih sil v prvih letih po pohodu na Rim spomnila bivša poslanka Bernetičeva. Dalj časa se je zadržala pri vprašanju odnosa komunistov do drugih organiziranih skupin med slovenskim in hrvaškim prebivalstvom. Poudarila je, kako težki so bili odnosi s starimi voditelji narodnjaške stranke, medtem ko je bilo sodelovanje z narodnjaško mladino še precej razvito in možno.

Sedemdesetletni Miče Malalan iz Trebč je, s prirojeno ognjevitostjo, opisal leta, ko ga je organiziral Trebenc Zorko Kralj in mu poveril večje odgovornosti. Bil je povezan v ilegalnih trojkah, raznašal material, od literature do bomb, in izvedel z drugimi tovariši več demonstrativnih akcij, med temi razobešenje rdeče zastave na vod visoke napetosti nad Ricmanji.

Malalan se je nato spomnil let, ko se je pripravljal oboroženi upor in NOB. Gledal je s tovariši, kako so odhajali italijanski vojaki v Rusijo in si mislil, kakšni se bodo vrnili. Fašisti, je zaključil, so vrgli italijansko zastavo v blato in mi smo jo dvignili spet, jo oprali in počastili: zastavo republike, ustave in antifašizma.

Partizanski poveljnik Peter Viola od Koroščev, se je spomnil predvsem dejavnosti komunistov na Istrskem področju, v Miljskih hribih, pod vodstvom Božidarja Kolariča in izrazil upanje, da bo nekega dne objavljen material o delu tega narodnega heroja. Viola je bil med vojno poslan v Južno Italijo, da je zbiral slovenske fante v posebnih bataljonih za prekomorske brigade, z njimi prešel morje in se boril v Bosni.

Zadnji je na večeru krožka «Tomažič» posegel v razpravo publicist Vid Vremec, Openc po rodu, ki je postal komunist po dolgem zorenju človeka, ki je pripadal srednjemu sloju izobražencev. Opisal je naloge, ki so mu bile dane in se posebej ustavil ob stališčih KPI do nacionalnega vprašanja. Da niso ta stališča od danes, dokazuje ne samo množični pristop slovenskih socialistov v tedaj nastajajočo KPI, temveč predvsem občutljivost tedanjega partijskega vodstva, z Gramscijem in Togliattijem na čelu, ki je «državljanski vojni» narodne manjšine proti fašističnemu terorju dalo veliko težo. Dokaz za to so pozivi CK KPI ob ustrelitvi Vladimirja Gortana in bazovskih junakov, kakor tudi poročilo Toneta Ukmarja na IV. kongresu KPI v Kölnu.

Prisotni so izvajanja teh «veteranov» sprejeli s ploskanjem, vendar se razprava, predvsem zaradi pozne ure, ni razvila.

V kratkem bo krožek za družbene in politične vede «Pinko Tomažič» organiziral še nekaj zanimivih večerov. Od okrogle mize s predstavniki koroške napredne mladine, ki izdaja svoje glasilo «Kladivo», do zopetnega srečanja s Tonetom Ukmarjem, ki bo govoril tokrat samo o deležu slovenskih komunistov v Španiji in o svoji dejavnosti med abensinskimi partizani.

st. s.

Predsednik ESA pri odborniku Tripaniju

Deželni odbornik za finance Tripani je včeraj sprejel predsednika deželne ustanove za razvoj obrtništva ESA prof. Di Nataleja. Prof. Di Natale je odborniku predočil nekatere probleme finančne in kreditne narave, zlasti kar zadeva poseganje deželne uprave na osnovi zakona štev. 17 iz leta 1970 v prid obrtnikom.

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM OKROŽNIM SODIŠČEM

«Tu nismo v Reggiu...» je vinjen zabrusil agentu

Zaradi žalitve javnega funkcionarja ga je pretor pogojno obsodil na 5 mesecev zapora

25-letni Riccio Bergamas iz Ul. Raffineria 7 je menda vzel preveč dobesedno za zgled stavek v pesmici, ki pravi, da «kozarček al' pa dva, to nam korajžo da...» in se ga tako pretekio nedeljo, okrog 21. ure, kar pošteno napil v gostilni «Alla sea» v Ul. Raffineria 3.

Nesreča je hotela, da je klical na «korajžo» prav v trenutku, ko sta bila v gostilni tudi dva agenta javne varnosti, Benedetto Corracetto in Salvatore Signorino, ki sta pri točajni mizi pila neko osvežujoco pijačo.

Bergamas se jima je približal, ju potrepljal po ramenih ter jima zabrusil, da «tu nismo v Reggiu... vi agenti ste podleži... snami si s suknjiča zvezdice, da te naklestim...».

Eden od agentov se sprva sploh ni zmenil zanj, kajti razumel je, da ga ima mladenič precej pod kapo in bi bila torej vsaka beseda odveč. Ko pa si je le-ta predrzno in izzivajoče snel suknjič, podoben tistim, ki jih imajo ameriški vojaki, in povabil policista, naj stori isto, nato pa s pestjo zažugal proti njemu, ga je drugi agent prijel pod pazduho in ga odpeljal iz gostilne na prosto.

Medtem so na telefonski poziv lastnika gostilne prihiteli v Ul. Raffinerio agenti letečega oddelka kvesture in ker so takoj videli, da je mladenič vinjen, so ga brž naložili v policijski avto in ga odpeljali v bolnišnico. Šele tu se je Bergamas dokončno umiril, potem ko je izrekel še nekaj žaljivih besed proti policistom, ki so ga spremljali v bolnišnico in bolničarjem. Včeraj se je mladenič, ki je bil v pripitem stanju, moral zagovarjati pred pretorjem dr. Losapiom zaradi žalitve javnega funkcionarja.

Okrožnemu sodniku je potožil, da je bil tisti dan res vinjen, da pa se ne spominja nobenih žaljivih besed, ki naj bi jih bil izrekel agentoma javne varnosti. Kar zadeva slednja je še pojasnil, da je imel občutek, kot da bi ga eden od teh nehote sunil. To naj bi ga bilo tako zdražilo, da je samohotno reagiral «mogoče tudi s kako žaljivko, saj ena beseda vleče drugo», kot je sam dejal.

Javni tožilec odv Perna je predlagal za Bergamasa 7 mesecev zapora, uradni branilec odv. Pecor pa najnižjo kazen.

Pretor dr. Losapio ga je pogojno in brez vpisa v kazenski list obsodil na 5 mesecev zapora ter odredil njegovo takojšnjo izpustitev iz zapora, če ni priprt iz drugih razlogov.

Neznana tata okradla zlatarja

Predvčerajšnjim popoldne sta sbrsko govoreča jugoslovanska državljana stopila v zlatarno Draga Martelanca v Miramarskem drevoredu in povprašala po ročni uri in prstanih. Martelanc jima je pokazal nekaj moških ur, ki jih je vzel iz izložbenega okna ter prstane, ki jih je imel pod prodajno mizico. Ko sta moška v starosti 35 do 40 let izbrala ,sta hotela plačati v dolarjih. Martelanc tujega denarja ni hotel sprejeti in je Jugoslovana napotil v bližnjo banko, kjer bi jima zamenjali valuto.

Ker se Jugoslovana nista vrnila, se je v Martelancu porodil sum, zaradi česar se je nemudoma lotil pregleda ur. Tako je ugotovil, da sta mu neznanca izmaknila iz izložbe 2 ženski uri v vrednosti 37.000 lir, 20.000 lir vredno žensko zlato uro, 12.000 lir vredno navadno žensko uro in tri zlate obeske. Vsega skupaj je Matelanc, ki ni bil zavarovan, utrpel 72.000 lir škode.

Martelanc je po odkritju tatvine poklical na kraj policijske agente, ki so sicer skušali na podlagi opisa najti tata, vendar o njiju ni bilo nikjer nobenega sledu.

Umestitev novega borznega odposlanstva

Na trgovinski zbornici so slovesno umestili novo borzno odposlanstvo. Ob tej priliki je predsednik zbornice Caidassi podal daljše poročilo o delu in zaslugah borznega odposlanstva od njegove ustanovitve do danes. Kako je sestavljeno odposlanstvo za letošnje leto, smo že poročali v našem listu. Za predsednika odposlanstva pa je bil izvoljen dr. Gallina, ravnatelj tukajšnjega sedeža Banca d'Italia.

S fiatom 850 v poltovornjak

Včeraj nekaj minut po 10. uri so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 56-letnega Giuliana Marincicha iz Ul. Molin a Vento, njegovo 48-letno ženo Nerino Gerich por. Marincich, stanujočo istotam in 39-letno Eugenio Marincich por. Sabadin s Trga Unità. Zaradi ran po glavi in obrazu so moža in ženo sprejeli, prvega s prognozo okrevanja v 15, drugo pa v 8 dneh, na nevrokirurškem oddelku, medtem ko so Sabadinovo po prvi pomoči odslovili.

Agenti cestne policije so ugotovili, da je Marincich vozil fiat 850, v kateri sta bili obe ženski, po Ul. Flavia proti Žavljam. V bližini hiše št. 29 je trčil v poltovornjak tržaške registracije, s katerim je 38-letni Francesco Calabrese iz Ul. Topani zavijal proti dvorišču na desni strani cestišča.

Požar uničil stanovanje v Ulici delle Lodole 2

Včeraj je v hišici št. 2 v Ul. delle Lodole izbruhnil požar, ki je popolnoma uničil bivališče Rose Celin in zajel približno 25 kv. metrov strehe.

Na kraj so nemudoma šli gasilci, ki so z dvema brizgalkama preprečili, da se plameni niso razširili na ostala enosobna stanovanja. Medtem ko so eni gasili, so morali drugi spraviti iz sosednega stanovanja dve ženski, ki se verjetno nista zavedli nevarnosti.

Vzrokov požara niso mogli z gotovostjo ugotovili, menijo pa, da so plameni vseeno povzročili malo manj kot 2 milijona lir škode.

Tržiški tatovi še vedno nepoznani

Nič novega v zvezi s tatvino v Černigojevi zlatarni v Tržiču. Poročali smo že o dveh avtomobilih, ki so ju karabinjerji našli v Motta di Livenza in v San Giorgio di Nogaro. V njih so našli dva zlata predmeta ter nekaj pribora, ki je najbrž služil pri tatvini.

Karabinjerji so mobilizirali vse svoje sile, da bi odkrili mlade zločince. Trenutno ni rešitve na vidiku, javnost upa, da bodo tatove kmalu našli.

PO SKLEPU UPRAVNEGA ODBORA KROŽNEGA SKLADA

Posojilo 2,54 milijarde lir za obrat «Eaton Livia» v Tržiču

Upravni odbor Krožnega sklada za gospodarske pobude na Tržaškem in Goriškem je na svoji včerajšnji seji, ki jo je vodil rag. Gallopin, sprejel sklep o podelitvi posojila v višini 2 milijardi 540 milijonov lir deniški družbi «Eaton Livia» iz Tržiča.

S temi sredstvi — sklep mora potrditi še zakladni minister — bo «Eaton Livia» zgradila tovarno za izdelovanje strojnih ventilov za avtomobilsko industrijo. Vrednost novega obrata bo predvidoma znašala 5 milijard lir. V njem bo našlo zaposlitev 300 delavcev. Sprva bo obrat zavzel 80.000, pozneje pa kakih 150.000 kv. metrov površine. Proizvodnja naj bi stekla sredi leta 1972.

Deželna uprava je dala družbi na razpolago finančna sredstva, potrebna za ureditev zemljišča in speljavo potrebnih infrastruktur. Temeljni kamen za novo tovarno bodo predvidoma postavili prihodnji teden. Deželni odbornik za industrijo Dulci je naglasil svoje zadovoljstvo spričo dovoljenja posojila ter naglasil, da bo število delavcev, zaposlenih pri tem obratu in pri «Nest-Pack» dosegla obseg zaposlitve, ki bi jo zagotovil obrat «Phoenix», ki se je kakor znano zadnji trenutek umaknil.

NA POBUDO TRGOVINSKE ZBORNICE

Maja v Gorici mednarodni blagovni sejem «ESPOMEGO»

Na njem bodo sodelovale Slovenija, Koroška in naša dežela - Gospodarska prireditev naj bi postala tradicionalna

Gorica bo končno dobila svoje sejmišče. Pobudo je sklenila uresničiti trgovinska zbornica v razdobju med 30. aprilom in 9. majem. V tem času bodo namreč razstavile svoje izdelke Slovenija, Koroška in Furlanija - Julijska krajina. Sejemski prostor bo pretežno na pokritem, nekateri eksponanti pa bodo na prostem.

Zamisel o uresničitvi goriškega sejma je stara že precej let in se je v otipljivejši obliki pojavila ob nekoliko ambicioznejšem Andrejevem sejmu pred morda desetimi leti, ko so prvič — in seveda tudi zadnjič — priredili v prostorih Ginnastica Goriziana razstavo obrtniških in industrijskih izdelkov predvsem iz goriške pokrajine. Takrat se je prvič porodila zamisel, kako bi se Gorica vključila kot posrednik v mednarodno menjavo gospodarskih dobrin. Kdo ve zavoljo kakšnih preprek, morda tudi zavoljo pomanjkanja sposobnega človeka ali ustanove, ki bi zamisel uresničil, smo takrat ostali le pri poskusu, ki je skozi vsa kasnejša leta dozoreval in končno tudi dozorel. Resnici na ljubo moramo povedati, da je svoj čas obstajala možnost, da bi bil tudi sejem Alpe - Adria «krožnega» značaja in da bi ga občasno prirejali v krajih treh sosednjih dežel, vendar je takoj pognal korenine v Ljubljani in tam tudi ostal.

Toda tudi Gorica si želi v regionalnem mednarodnem gospodarskem snovanju poiskati svoje mesto, kot si ga je prek srednjeevropskih srečanj poiskala tudi v kulturi. V tej smeri težijo njeni napori okoli izgradnje mednarodnega mejnega prehoda, avtomobilske ceste, skladišč v neposredni bližini «avtoporta», železniških zvez, izgradnje drugih komunikacij ter možnosti izgradnje predelovalne industrije. Vrhu tega zadobiva Gorica tudi zavoljo blagodati odprte meje (odprte za prehajanje ljudi in blaga!) vse bolj značaj sejemskega mesta za jugoslovanske turiste, ki se vse bolj usmerjajo k nam ali preko nas tudi na Videm, Benetke itd.

Prva «ESPOMEGO» (Esposizione merceologica di Gorizia) v Gorici se bo razprostirala na zunanji površini v dolini Korna, kjer bodo razstavili šotore in drugo taborniško opremo ter caravanning. V bližnji telovadnici bodo uredili stojnice za vse tri dežele, kjer bodo imeli gostje iz Slovenije in Koroške na voljo pretežni del prostora. V prostorih bivšega Trgovskega doma (sedaj Sala Petrarca v istoimenski ulici) bodo razstavili gradbene keramične in sanitarne izdelke, v prostorih nekdanjega konzorcija v Ul. Boccaccio pa izdelke vinarske industrije. V pokritih prostorih bo na razpolago okoli 70 stojnic, na prostem pa skorajda ne bo omejitev.

Trgovinska zbornica je za razstavo pripravila prospekt v treh jezikih, v katerem navaja, da se bo razstava poslej vsako leto prirejala v Gorici. Zanjo so se dolgo časa potegovali gospodarski operaterji iz Srednje in Vzhodne Evrope, posebno pa iz Furlanije - Julijske krajine, Slovenije ter Koroške. Mednarodna vloga Gorice bo zagotovo pospeševala trgovske menjave ter bo občinstvu dokazovala življenjskost goriškega gospodarstva. «Neposredni cilj prireditve je krepitev gospodarskih stikov v prvi vrsti med našo deželo, Slovenijo in Koroško, kasneje pa jih nameravamo razširiti tudi na sosednja evropska tržišča,» piše v prospektu.

Organizacijsko stran je trgovinska zbornica zaupala reklamnemu uradu «Biwu» v Gorici, Korzo Italija 101, tel. 87-466, ki sprejema prijave razstavljavcev ter odreja razstavni prostor, ki stane najmanj po 5.000 lir za stojnico.

Kmalu kongres PSIUP

Nocoj bo v Tržiču zadnja seja pokrajinskega odbora socialproletarske stranke pred kongresom, ki bo 7. marca. Na nocojšnji seji bodo voditelji PSIUP razpravljali o dveletnem delovanju, o političnem položaju na Goriškem, o odnosih z drugimi političnimi silami, o borbah delovnega razreda.

PSIUP je v zadnjem času utrdil svojo organizacijsko mrežo v raznih krajih na Goriškem, na lanskih volitvah se je v lastno listo predstavila v vseh večjih krajih. V Gorici in Tržiču imajo socialproletarci danes svoje zastopstvo, prav tako v pokrajinskem svetu. V manjših krajih pa so bili ponekod povezani v krajevnih naprednih listah.

PRVI POMLADIN POD SABOTINOM

Šentmaverci vabijo meščane na šagro in domače štruklje

V osmici «Pri Pepiju» in v gostilni pri Klanjščku so se pripravili za sprejem gostov

«Valentin, prvi pomladin», pravi star slovenski pregovor, ki ga še posebno upoštevajo domačini v Šentmavru in pa seveda Goričani. Letos pade Valentin, ki velja za patrona v Šentmavru prav na nedeljo, 14 t.m. in tako se vaščani pripravljajo, da ga bodo še bolj proslavili kot druga leta.

Stara navada je, da na ta dan, če vreme dopušča seveda, napravijo meščani iz Gorice svoj prvi spomladanski sprehod v naravo in njihov cilj je Šentmaver, ki ima prvi spomladansko sonce in poleg tega še tradicionalne štruklje. Letos je tak sprehod še toliko bolj vabljiv, ker so medtem končno asfaltirali cesto iz Pevme do župnišča v Šentmavru. Od tu dalje je kakih 200 metrov ceste še neurejene in so prav sedaj na njej občinski delavci, da bi pripravili asfalt tudi na zadnjem delu vasi. Dalje proti vojašnici na pobočju Sabotina pa je zopet asfaltni trak prav do te vojašnice. Tudi iz središča vasi v Hudičevo luknjo je cesta asfaltirana do mejnega prehoda pri Podsabotinu.

Za dostojen sprejem gostov se pripravljajo pri «Pepiju» Figlju, kjer so že odprli kot vsako leto ob tem času osmico z odličnim domačim merlotom, pinotom in drugimi specialitetami, med katerimi seveda jutri ne bodo manjkali tudi štruklji. Prav tako bodo gosti dobro postreženi v gostilni pri Klanjščku v Hudičevi luknji. Če bo lepo vreme bodo nedvomno eden in drugi imeli polno gostov, zlasti še ker je že dalj časa zaprta stara gostilna «Pri Grgarcu».

Program proslav predvideva tudi mašo ob 10. uri v domači cerkvi, kjer domuje na stranskem oltarju sv. Valentin, ki je imel pred prvo svetovno vojno svoj dom na vrhu Sabotina, kjer so ga obiskovali mladi zaljubljeni pari dokler vojna vihra ni porušila svetišča. Popoldne ob 15. uri pa bodo tudi večernice.

Stanje snega na goriških smučiščih

Po podatkih, ki nam jih je posredovala Goriška turistična zveza iz Nove Gorice je bilo včeraj zjutraj stanje snega na raznih goriških smučiščih naslednje:

Lokve: jasno —4 stopinje, samo snežne krpe, vlečnice ne obratujejo;

Lazna: jasno —5, 10 cm snega zmrznjenega, vlečnica obratuje;

Livek: jasno, —6, 40 cm zmrznjenega snega pri zgornji in 20 cm pri spodnji vlečnici, ki obe delujeta;

Črni vrh nad Idrijo: jasno, —5, 20 cm snega zmrznjenega; vlečnice obratujejo

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi

v četrtek, 18. februarja ob 20,30 v Prosvetno dvorano, Verdijev korzo 13 na

LITERARNI VEČER

na katerem bodo brali svoja dela člani Društva slovenskih pisateljev iz Ljubljane.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE

pripoveduje Stane Raztresen

v nedeljo, 14. t. m. ob 19.30
v Župnijski dvorani
v ŠTANDREŽU

OB DNEVU DELAVSKIH PATRONATOV

V sodelovanju s patronati izboljšati položaj na delovnih mestih na Goriškem

Združeni v borbi za dosego ustrezne zdravstvene reforme

V okviru vsedržavnega dneva delavskih patronatov, ki ga praznujemo danes po vsej državi, so tudi štirje patronati na Goriškem INCA, INAS, ITAL in ACLI sklenili, da je potrebno vzbuditi več zanimanja javnega mnenja za problem socialne varnosti. V ta namen so trije patronati INCA, INAS, in ACLI organizirali pretekli četrtek v prostorih restavracije Lanterna d'Oro na goriškem gradu tiskovno konferenco, da bi preko tiska seznanili širšo javnost o važni funkciji sindikalnih patronatov za zaščito delavcev v določenih primerih.

Delavci bi se morali v večji meri obračati do svojega patronata v primerih ko iščejo pomoč zaradi profesionalnih bolezni, ki so skupaj s sindikalnimi organizacijami zato tu, da skrbijo za zdravje delavcev ki je v sedanjem naraščajočem proizvodnem ritmu vedno bolj ogroženo. Dan patronatov se vrši tudi v znamenju protestov proti tistim delodajalcem, ki ne plačujejo redno svojih socialnih dajatev.

Kar se tiče varnosti na delovnem mestu je treba postaviti na prvo mesto po važnosti človeški faktor. Delavec je danes vključen v proizvodni sistem z vedno bolj izpopolnjenimi proizvodnimi instrumenti, s skopo odmerjenim časom, pretiranim delovnim ritmom itd. kar vse kvarno vpliva na njegovo osebnost.

Tehnološki razvoj proizvodnje se razvija hitreje kot pa naš socialni sistem, ki ima še zastarelo strukturo. Še vedno smo brez primernega organizma za preprečenje nesreč. Trenutno deluje na tem področju ENPI, katerega delokrog pa je omejen, dočim socialni zavodi skrbijo le za zdravljenje že obstoječih bolezni ne pa za njihovo preprečitev.

Zato morajo predvsem delavske množice poseči v problem in prisiliti merodajne faktorje k političnim rešitvam, ki naj zajamčijo povezano med sindikalnimi organizmi na delovnem mestu in javnimi zdravstvenimi strukturami, ki pa jih je treba primerno reorganizirati.

V okviru socialne varnosti dandanes ne mislimo samo na pokojnino, ki naj zajamči minimalne potrebščine za življenje, ampak tudi vse druge oblike javne pomoči, od brezplačnega zdravljenja za vse, kakor tudi posebno pomoč za otroke in onemogle. Zato je od tesnega sodelovanja delavcev s sindikati in njihovimi patronati odvisno, da bomo dosegli te in druge potrebne reforme in od obsega takega sodelovanja je odvisno tudi, v kolikem času bomo to dosegli.

Rovisova ostavka dokončno sprejeta

Rovisova ostavka iz pokrajinskega odbora PSU je končana. V četrtek zvečer se je sestal pokrajinski odbor te stranke in na Rovisovo mesto so izvolili Cosola iz Foljana. Vse govorice o ostavkah drugih članov vodilnega telesa socialdemokratske stranke so torej, upoštevajoč uradna poročila, neosnovane.

Na seji pokrajinskega odbora PSU, vodil jo je tajnik Lodatti, so odobrili program novega vodstva, v katerem torej, razen tajnika, ni Goričanov

V torek v Tržiču antifašistično zborovanje

Za torek, 16. t.m. je napovedano veliko antifašistično zborovanje s tržiškega okraja, ki bo v Tržiču. Sodelovale bodo tri partizanske organizacije, Združenje bivših deportirancev, ACLI, UDI, tri sindikalne organizacije in drugi. Ob tej priliki bodo proglasili vsesplošno stavko od 10. do 12. ure. Od športne palače bo ob 10.15 krenila povorka na Trg republike, kjer bo protestno zborovanje ob 10.30.

V ponedeljek ob 18. uri bo na sedežu AMPI še en posvet organizatorjev, da se bodo pomenili o podrobnosti priprave.

Mladeniča z Vrha sta se ponesrečila

Prejšnji večer, nekaj pred 21. uro, so pripeljali v splošno bolnišnico v Gorici 18-letnega Darija Devetaka z Vrha štev. 32 in Romana Devetaka, prav tako z Vrha štev. 39. Prvemu so ugotovili poškodbe na rokah in nogah in v križu ter ga pridržali za 10 dni na zdravljenju. Roman pa je dobil udarec v lobanjo, na čelo in poškodbe na udih ter so ga pridržali za 20 dni.

Oba mladeniča sta se peljala malo prej vsak s svojim skuterjem z Martinščine proti Zdravščini. Roman, ki je bil spredaj, je padel in Darij je s svojim skuterjem zavozil vanj in tudi padel.

Razprava o novi bolnišnici v Tržiču

Predstavniki občinske uprave v Tržiču in okoliških občin so se sestali v petek zvečer z upravniki tržiške bolnišnice. Ob tej priliki so razpravljali o razširitvi področja, ki naj bi spadalo k tej bolnišnici ter o izbiri mesta za gradnjo nove bolnišnice. O zadevi se bodo posvetovali tudi z načrtovalcem regulacijskega načrta prof. Picinatom. Prisoten je bil tudi deželni odbornik za zdravstvo odv. Devetag, ki je obljubil, da bo deželna uprava dala na razpolago potrebna sredstva za novo bolnišnico.

Prešernova proslava v šoli v Sovodnjah

Učiteljstvo in učenci osnovne šole v Sovodnjah so priredili v petek dopoldne v šolskih prostorih Prešernovo proslavo. Učitelj Radovan Kodrič je orisal lik, življenje in delo Franceta Prešerna, vmes pa so predvajali diapozitive, ki so tudi v sliki ponazorili predavateljeve besede. Ob koncu so vsi učenci šole skupno zapeli Prešernovo «Zdravljico».

Tudi v našem uredništvu sprejemamo prispevke za šolo-spomenik v Cerknem

DELOVANJE POKRAJINSKE UPRAVE

Na prihodnji seji pokr. sveta razprava o davčni reformi

Na seji odbora so razpravljali o zaščitenih delavnicah za bivše umobolne - Pokr. svet prične v petek z rednim delom

Na običajni tedenski seji pokrajinskega odbora, ki jo je vodil Podpredsednik Waltritsch, so odborniki, ob prisotnosti ravnatelja umobolnice prof. Pirelle, razpravljali o možnostih za ustanovitev posebnih zaščitenih delavnic, v katerih bi lahko, izven obzidja bolnišnice, našli stalno ali začasno zaposlitev ljudje, ki bi jih lahko izpustili iz bolnišnice.

V drugih zahodnoevropskih državah imamo več takih primerov, za Italijo pa je to novost, saj imajo podobne zaščitene delavnice le v nekaterih krajih. Italijanska zakonodaja je precej nejasna v tem pogledu.

Takšna iniciativa bi sledila večletnemu izvajanju zdravniškega vodstva prof. Basaglie, katerega se, po goriškem primeru, oprijemljejo v čedalje večji meri umobolnice v vseh drugih pokrajinah severne Italije.

Posebna poročila o tem problemu so imeli na četrtkovi seji odbornika Perissin in Bottegaro ter ravnatelj bolnišnice Pirella. V debato so posegli vsi ostali odborniki. Vprašanje bodo temeljito preučili.

V nadaljevanju seje so odobrili vrsto sklepov, ki se tičejo javnih del: o teh je poročal odbornik Tacchinardi. Državo bodo zaprosili tudi za podpore za boljšo opremo telovadnih prostorov v različnih šolah. Odbornik Lodi je predlagal v odobritev vrsto sklepov finančnega značaja, odbornik Waltritsch sklepe ki se tičejo pokrajinskega osebja, odbornik Bottegaro pa nekatere sklepe s področja socialnega skrbstva.

Seja pokrajinskega sveta bo prihodnji petek. Na tej seji bodo razpravljali o resoluciji, ki je v zvezi z nameravano davčno reformo. Na dnevnem redu seje je tudi razprava o problemih slovenske manjšine, na vrsti so tudi podpore nekaterih šolskim, podpornim in drugim ustanovam. Izvolili bodo tudi člane pokrajinskega kontrolnega odbora. Na vrsti je še vrsta drugih sklepov. Pokrajinski svet se bo tako prvič sestal po dolgi razpravi o letošnjem proračunu in bo tako začel z rednim delovanjem.

Trčenje pri mostu

Včeraj popoldne nekaj pred 17. uro so z rešilcem Zelenega križa pripeljali v goriško splošno bolnišnico 22-letno Sonjo Ščurk por. Tosolini iz Vidma, Ul. Torino 65. Zdravniki so ji ugotovili lažje poškodbe na nogah ter so ju nudili prvo pomoč. Okrevala bo v petih dneh. Ženska se je peljala z avtom 1300 iz Gorice proti Ločniku. Pri mostu čez Sočo pa je trčila z drugim vozilom in dobila navedene poškodbe.

Drugi avto fiat 850 je vozila od Ločnika proti Gorici 58-letna učiteljica Vittoria Avanzini iz Gorice, Ul. Prato 34, ki je hotela s soškega mostu zaviti na levo v Ulico Lungh'Isonzo, a je pri tem presekla pot drugemu vozilu, ki je trešilo v njen avto. Zvečer ob 20.30 so pripeljali tudi Avanzinijevo v bolnišnico, kjer so ji zdravniki ugotovili udarec v lobanjo, verjeten zlom desnega kolena in druge poškodbe Pridržali so jo na opazovanju.

Cestna policija je ugotovila precejšnjo škodo na fiatu 850 in delno na avtu Ščurkove innocenti.

V Gorici aretirana tatinska trojica

V neki trgovini z oblačili v središču mesta so trije tujci ukradli včeraj, nekaj minut pred poldnem, krznen plašč. V trgovino je prišla mlada gospa v spremstvu dveh moških. S prodajalko se je umaknila v odmaknjen prostor, da bi preizkusila kako obleko. Nobena ji ni bila všeč, prodajalki se je zahvalila in se nato oddaljila s prijateljema.

Moža pa sta med odsotnostjo prodajalke spravila v torbo krznen plašč vreden 120.000 lir. Po odhodu treh iz trgovine je prodajalka opazila, da manjka omenjeni plašč. Medtem se je v trgovino vrnil gospodar, o kraji je obvestil kvesturo.

Agenti letečega oddelka so trojico nekaj trenutkov kasneje našli v Ulici Roma. Aretirali so tri ljudi in jih spravili v zapor. Aretirana ženska ima 24 let, piše se Adalgisa Roncaglione in je iz kraja Carmagnola v Piemontu. Njena prijatelja sta 23-letni Genovežan Giovanni Barra in 27-letni Španec Antonio Pastor Recio. O njegovi identiteti policija ni gotova, ker nima baje dokumentov v redu.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Posvet turističnih predstavnikov za sodelovanje Gorica-Nova Gorica

Izdali bodo skupen prospekt za vse Posočje

Po daljšem premoru je prišlo pretekli četrtek dopoldne zopet do stikov in razgovorov med pokrajinsko turistično ustanovo (EPT) iz Gorice in Turistično zvezo iz Nove Gorice.

Na sedežu občinske skupščine v Novi Gorici so se udeležili razgovorov predsednik EPT Mario del Ben, direktor te ustanove Spangher in občinski odbornik Francesco Moise. Turistično zvezo iz Nove Gorice pa so zastopali njen novi predsednik Svito Vižintin in tajnik Angel Nemec.

Med drugim so se na tem posvetu sporazumeli za izdajo skupnega turističnega prospekta za vso soško dolino od izvira do izliva v morje. Prospekt bo v slovenscini in italijanščini ter tudi v drugih jezikih, ter ga bodo pripravili v precej visoki nakladi. Govor je bil tudi o medsebojni izmenjavi turističnih prireditev, o skupni reklamizaciji turizma za celotno goriško območje in drugih turističnih problemih. Sklenili so nadalje, da bodo izdelali podrobnejši skupni program o katerem se bodo pogovorili na prihodnjem bližnjem takem srečanju in da bodo enotno obdelali celotno turistično območje Goriške na obeh straneh meje.

Kino

VERDI: 17.15—22.00 «Operazione Treps Susette», R. Hudson in J. Andres, ameriški kinemaskopski film v barvah.
CORSO: 17.15—20.45 «La figlia di Ryan», R. Mitchum in S. Miles Ameriški kinemaskope v barvah mladini pod 14. letom prepovedan
MODERNISSIMO: 17.30—22.00 «Reverendo Colt», G. Madison in R Harrison; italijanski film v barvah.
VITTORIA: 17.15—21.30 «L'amore coniugale», T. Milian in M. Meril; italijanski film v barvah mladini pod 14. letom prepovedan
CENTRALE: 17.15—21.30 «Un uomo chiamato Apocalisse Joe», A Steffen in M. Pat Pondal; italijansko - španski kinemaskopski film v barvah.

Tržič

EXCELSIOR: 16.00—22.00 «Vamos a matar companeros», F. Nero in T. Milian, barvni film.
PRINCIPE: 17.30 «L'ultimo avventuriero», H. Aznavour, film je v barvah.
AZZURRO: 17.30 «Intrigo pericoloso», Robert Taylor in K. White, barvni film.
S. MICHELE: 18.40 «Bandolero», J Steward, D. Martin in R. Welch.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Diplomant», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
KANAL: «Kapetan Urnebes», nemški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA: «Ljubezenske igre», angleški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Sedem žena za sedem kavboyev», ameriški barvni film — ob 19.30
SEMPAS: «Muči me, toda me ljubi», italijanski barvni film — ob 19.30.
RENČE: «Neznosna leta», ameriški barvni film — ob 19.30.
PRVAČINA: Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 12, tel. 2268.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna dr. Rismondo, Ulica Toti 52, tel. 72701.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna Voigtlander, Ul. IX Agosto 3, tel. 2433.

PO DOLGEM RAZDOBJU ZELO SLABIH ODNOSOV

Važna sprememba na bolje v odnosih med SFRJ in Albanijo

Sodelovanje med obema državama se razvija in širi na nova področja
V zadnjem času se Albanija odpira tudi proti zahodnim državam

Skupen sklep Jugoslavije in Albanije, da svoji diplomatski predstavništvi povišata na raven veleposlaništva in da v bližnji prihodnosti pošljeta veleposlanika v Tirano oziroma v Beograd, je vsekakor pozitivno razveseljiva novica, ker napoveduje novo pozitivno razdobje v razvoju dobrososedskih odnosov in sodelovanja med tema dvema državama. Ta važna sprememba na bolje v odnosih med dvema balkanskima državama prihaja po precej dolgem razdobju nenormalnih in zelo slabih odnosov.

Izvzemši kratko razdobje pred več kakor desetimi leti je bilo med tema dvema državama več negativnega kakor normalnega in pozitivnega. Toda o normalizaciji, čeprav postopni, se lahko govori šele v zadnjih dveh-treh letih.

Albanski notranji razvoj, materialne, družbene in kulturne stvaritve malo poznamo. Če pa gledamo Albanijo z vidika njenega zunanjepolitičnega obnašanja in aktivnosti, ni težko delo ugotoviti njenih mednarodnih koordinat.

Albanija vodi neodvisno politiko in ne pripada nobenemu vojaško-političnemu bloku. Po sovjetski intervenciji v Češkoslovaški je tudi formalno izstopila iz varšavskega pakta. Med Albanijo in Sovjetsko zvezo ni diplomatskih odnosov, z drugimi socialističnimi državami pa je povezana z diplomatskimi odposlanstvi na nižji stopnji. Romunija ima veleposlanika, toda najštevilnejše je veleposlaništvo LR Kitajske z veleposlanikom na čelu.

Na splošno imata Peking in Tirana zelo prijateljske odnose, in pogostoma se zaradi tega v zahodnem tisku Albanija uvršča v «kitajski blok», kar je nesmiselno. Albanski družbeni sistem ni nikakor enak kitajskemu, toda velika podobnost in precejšnja enakost stališč o mednarodnih vprašanjih še ne pomeni, da Albanija nima lastne zunanje politike.

To ni politika neuvrščenosti, temveč je specifično albanska; toda Albanija se s politiko neuvrščenosti objektivno srečuje in v praksi dela v glavnem isto, kar delajo tudi druge majhne in srednje države. Albanija ima mnogo skrbi za svojo varnost in ohranitev neodvisnosti. Albanci o tem ne molčijo in odkrito govorijo, od kod jim preti nevarnost in proti katerim državam se nameravajo upreti v primeru poizkusa zunanjega pritiska.

Albanija se v zadnjem času odpira tudi nasproti zahodnim in drugim državam: navezala je odnose s Švedsko, Švico, Belgijo, Tunizijo in Libijo. Že od prej ima normalne odnose z Italijo in s Francijo. Med Grčijo in Albanijo, če gledamo s pravnega vidika, je še vedno vojno stanje in ni niti premirja. Toda zdi se, da so to pustili za prihodnost in iščejo še nove poti in normalizacije. Lansko leto so podpisali sporazum med trgovinskima zbornicama. Nedavno je bilo sklenjeno, da bosta obe državi odprli trgovinski odposlanstvi v Atenah in Tirani. V teku je tudi normalizacija z Bolgarijo, toda na albanski strani se opažata veliko nezaupanje in previdnost do vloge Bolgarije na Balkanu.

Sovjetska zveza kaže precejšnje zanimanje za obnovitev in razvoj sodelovanja z Albanijo. Opažajo se napori moskovske vlade, da bi Tirano opozorila na svoje namene — pošiljatev brzojavk ob narodnem prazniku Albanije in ob drugih priložnostih — toda albansko vodstvo v današnjih pogojih zavrača te ponudbe.

Med Jugoslavijo in Albanijo se sodelovanje nepretrgano razvija in širi na nova področja. Obnovljeno je obmejno sodelovanje, lansko leto so odprli tudi nov mejni prehod, toda meja bi se lahko še bolj odprla, kar bi bilo v korist obeh držav. Trgovinska izmenjava bo znašala letos okoli 12 milijonov dolarjev (60 odst. več v primerjavi z lanskim letom). Izmenjava Albanije z Italijo pa znaša okoli 26 milijonov dolarjev, kar kaže, da možnosti izmenjave z Jugoslavijo niso še izčrpane. Posebno se je razširilo sodelovanje med Kosovom in Albanijo. Ponavljajo se številni vzajemni obiski profesorjev vseučilišča iz Prištine oziroma iz Tirane, umetnikov, kupujejo se knjige in učbeniki.

Kmalu se bodo začeli pogovori o dolgoročnem gospodarskem sodelovanju v naslednjih petih letih. Poleg tega se albanska cestna mrežo povezuje z jugoslovansko in tudi železniška mreža se povezuje z jugoslovansko in evropsko, kar je za Albanijo važnega gospodarskega pomena. Na mnogih drugih področjih ni še sodelovanja, toda kmalu se bodo storili prvi koraki.

Preteklost — naj omenimo samo povojno — ni bila enostavna in lahka v odnosih med Jugoslavijo in Albanijo. Med dvema državama se je nabralo mnogo neprijetnega. Ta preteklost je sedaj mimo; v korist narodov obeh držav je, da s strpnostjo in z napori opustijo, kar jih je razdvajalo, in da na podlagi izkušenj preteklega razdobja začnejo demokratično in enakopravno sodelovanje. Vsi razlogi so v prid taki politiki, ker samo tako se bodo lahko upirali apetitom vseh tistih, ki na tem področju hočejo delovati proti koristim dveh držav.

BUENOS AIRES, 12. — Živinozdravnik Evelio Cotignola, lastnik živinorejske farme v Saladillu pri Buenos Airesu je ponudil upravi NASA bika in tri krave. Dejal je, da bi jim živino daroval zato, da bi pokazali, ko bi to pogoji dovoljevali, primer odlične argentinske živinoreje na še puščavski Luni.

LOS ANGELES, 12. — J. Wayne se še ni umiril, kljub svojim letom. V kratkem bo snemal nov kavbojski film z naslovom «Cowboys». Film bo režiral Mark Rydell. Posnet bo po romanu Williama Daleja Jenninga;

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Jolanda Rosini v Tergeste Corrado Devide v Občinski

Čeravno Jolanda Rosini že dolgo let živi v Benetkah, jo pa vendar še vedno lahko prištevamo med tržaške ilkovnike, saj je ob njenih mnogih obiskih vzljubil Trst in kraško okolico tudi njen mož, beneški slikar Tullio Guzzon. Odličnost njegovega pokrajinarstva smo lani spoznali na njegovi posmrtni razstavi v galeriji Tergeste. Ravno tu pa sedaj razstavlja tudi Jolanda Rosini, ki je po rodu iz bližnjih Milj. Po dokončanem učiteljišču je obiskovala umetniško akademijo v Benetkah, kjer se je seznanila z Guzzonom. Še vedno pa se je želela izpopolnjevati tudi v sodobnejšem dojemanju slikarstva. Zato je še nedavno bila na Kokoschkovi poletni akademiji v Solnogradu, kjer je prejela tudi častno pohvalo za svoja dela. Želeti bi bilo, da ne bi povsem opustila pridobljene ekspresionistične usmeritve, kajti vrsta žareče pestro naslikanih glav v akvarelu priča, da v njej polje silnejši umetniški zagon, kakor pa pronica v oljih pokrajin in cvetja realistično pojmovanega ustvarjanja. V njih prihaja do veljave res tehnično dobra dodelanost. To pa bolj v oljih, naslikanih s čopiči, kjer so poteze odločnejše, kakor pa v oljih z drobnimi zamahi lopatice. Raznoličnost dela je opazna tudi v vsekakor zelo dobrih akvarelih istrske obale., moti pa nje spretnost obvladanja enega kot drugega enotnost razstave, čeprav so tu vse pohvale vredne slike, kakor n.pr. z lopatico naslikani Kontovel in lani na ex tempore slikarskem tekmovanju nagrajeno olje iz ribiškega naselja, katerega reprodukcija krasi katalog.

* * *

S svojo tretjo tržaško razstavo se nam Corrado Devide spet predstavlja v občinski galeriji, kakor pred dvema letoma. Vendar pa tokrat likovno kot barvno popolnoma prenovljen. Vsa olja so izključno pokrajine. Razgledi iz raznih krajev od blizu in tudi od precej daleč, kot so Micene, Delos, Nauplia, Cres in Lošinj. Vendar med njimi prevladuje upodabljanje Krasa in obrežnih lepot tja do Gradeža. Nekdanja močna barvitost njegovih olj je pa sedaj pobledela, da se dozdevajo te prav pesniško dojete pokrajine potopljene v mlečno prozorne meglice pomladnih juter. Je pa ta preokret in usmeritev v poustvarjanje pokrajin, kot so ga pred desetletji utrdili turinski slikarski novatorji iz skupine «chiaristov», vsekakor pozitivno za napredek tega slikarja. Je dokaz njegovega dozorevanja in zato tudi pristneje izraža njegov umetniški značaj. V tem novem načinu je gotovo najpopolnejši v podobah «Čolni na produ» in «Barbana». V njiju je vse opuščeno, kar ne podpira učinka celovitosti zasnov, ki streme za podajanjem le večno trajnostnega izgleda narave, kjer manjka človekova, okolje spreminjajoča dejavnost. Zato je Devide prešel od prvotnega poudarjanja gradbenih posebnosti vasi in hiš. Njih prikazovanje ne zavzema v novih podobah več ospredja. Pomaknjena bolj v ozadje pa tvorijo vseeno celoto značilnosti krajine, med katerimi prednjačijo kraji San Pietro dei Nembi. Devide je bil že večkrat nagrajen na skupnih razstavah v Rimu, Benetkah, Sanremu, Cagliariju in letos na božični razstavi prav v tem razstavišču.

MILKO BAMBIČ

Bovec 1971 Kongres folkloristov

Že nekaj časa tečejo pripravljalna dela za 18. kongres, ki ga prireja Zveza društev folkloristov Jugoslavije — Slovensko etnografsko društvo v Ljubljani, Wolfova 8/II., ki bo v septembru 1971 v Bovcu.

Slovenija sama je znano prehodno ozemlje, koder se na njenih obrobnih ozemljih stika cela vrsta jezikovnih skupin. Le poglejmo malo, koliko jih je vsaj najglavnejših: slovanske so tu slovenske in hrvaške, germanske: nemške, romanske: italijanske, furlanske in romunske v Čičariji. Dalje imamo vso Jugoslavijo, ki je etnično, jezikovno in kulturno zelo pisana, raznolika. Na kongresu bodo številni referati, kaj vse lahko vpliva na ljudsko kulturo na jezikovno mešanih ozemljih, kakšne so posledice, ko živijo druga ob drugi sicer kulturno močnejša a politično odvisna etnična skupina z gospodujočo, ki je pa politično šibkejša. Na kongresu bodo tudi razpravljali o jezikovnih vprašanjih, ki nastanejo med raznimi narodnostnimi skupinami s svojimi vplivi na besedišče ali pa tudi na posamezne slovnične konstrukcije. Kako se prenašajo, spreminjajo in oblikujejo na primer pesmi, pravljice, pripovedke iz ene v drugo etnično skupino? Vrsta zanimivih poročil bo posvečena ljudski glasbi, njenem ritmu in njihovim ustvarjalcem — godcem. Kako to, da so nastale prav v dolinah v neposredni bližini Bovca zanimive plesne oblike? Vrsta raznih pojavov številnih narodnih skupin se razteza na ljudske običaje, na pravo in na podobarstvo. Pomen posnemanja kulturno tuje ali upoštevane kulturno pomembne tuje narodne skupine rodi nove oblike in vsebinsko nove umetnine. Prepletanje vseh teh skupin s svojijimi raznimi stopnjami kulturnega uveljavljanja rodi silno pisan mozaik raznih ljudskih kultur. Bovec s svojimi sosednimi dolinami je v Sloveniji kot nalašč izbran za ta kongres. ar.

LOS ANGELES, 12. — Zdi se, da bo Avstralija zamenjala kar se tiče filmske proizvodnje, Hollywood. Tako se je vsaj odločil ameriški producent Fred Engel, ki bo studie preselil iz kalifornijske filmske prestolnice v Melbourne. Seveda je bil odločilnega vpliva tudi tu denar, kajti v Avstraliji so stroški za produkcijo filmov za 30 odstotkov manjši kot v Hollywoodu.

Črnci težko dobijo stanovanje v novih področjih okoli mest

Belci se iz središča mest selijo v nova stanovanja - V mnogih mestih je v središču ostalo več temnopoltega prebivalstva kakor belega

Kljub temu, da so z zveznimi ukrepi skušali v Združenih državah Amerike omejiti diskriminacijo na področju delitve stanovanj, je v desetletju od leta 1960 do 1970 le malo temnopoltih prebivalcev dobilo stanovanje v okolici mest. Preseljevanje belega prebivalstva iz mestnih središč na okoliška področja se je tako razširilo, da imajo mnoga ameriška velika mesta več temnopoltega kot belopoltega prebivalstva. Kar dvanajst velikih mest je namreč zabeležilo upad števila belega prebivalstva.

Med njimi je izjema le Los Angeles, kjer se je število belcev povečalo za 5,3 odst. in s tem doseglo 2 milijona in 170 tisoč prebivalcev. Toda mesta, kot so Newark v New Jerseyu, Gary v Indiani in Atlanta v Georgiji, so v desetih letih postala mesta s črnsko večino. Pred desetimi leti je le Washington imel več črnskega kot belega prebivalstva.

Najnovejše statistike kažejo, da je v Washingtonu 71,1 odst. temnopoltega prebivalstva, v Newarku 54,2 odst., v Garyju 52,8 odst. in v Atlanti 51,3 odst. V središčih teh mest je v zadnjem desetletju število belega prebivalstva upadlo za 1,87 milijona prebivalcev, število temnopoltega prebivalstva pa ja naraslo za 2,82 milijona prebivalcev. V celoti pa so belci se vedno v večini s 33 milijoni proti 11 milijonom črncev.

Največ belcev se je izselilo iz Chicaga, to mesto je namreč zapustilo kar 505.000 belcev, kar pomeni, da je mesto doživelo upad 18,6 odst. belcev v primerjavi z letom 1960. Belci so se izselili tudi iz središč New Yorka v višini 9,3 odst., iz Philadelphije za 12,9 odst., Detroita za 29,2 odst., iz San Francisca za 15,4 odst., iz Oaklanda za 21,1 odst., iz Washingtona za 39,4 odst., iz Bostona za 16,5 odst., iz Pittsburgha za 18 odst., iz St. Louisa za 31,6 odst., iz Baltimora za 21,4 odst. in iz Clevelanda za 26,5 odst.

Na 67 izmed največjih okoliških področjih živi sedaj 51,730.000 belcev in 2.580.000 črncev. V okolici je torej odstotek temnopoltega prebivalstva na 25 od 67 področij upadel, čeprav se je v celoti povečal od 4,2 na 4,5 odst. Glede na število prebivalcev je na okoliških področjih upadlo število temnopoltega prebivalstva v Memphisu v Tennesseeju, v Toledu in v Youngstownu — Warrenu v Ohiu, v Birminghamu v Alabami in v Greensboro — Winston — Salemu v Severni Carolini.

Sicer je res, da se je v Los Angelesu, kjer se je v zadnjih desetih letih na splošno zelo povečalo število prebivalstva, povečalo tudi število temnopoltih prebivalcev na okoliških področjih. Število črncev na teh področjih se je povečalo za 124.000, to pomeni za 10,6 odst. Toda v celoti se je število belcev povečalo na okoliških področjih v zadnjih desetih letih za 12 milijonov in 430 tisoč, medtem ko znaša na istih področjih povečanje črnskega prebivalstva le 763 tisoč oseb.

Član Planinskega društva iz Ljubljane Stane Belak je v torek predaval v Slovenskem klubu o slovenski odpravi na Hindukuš v srednji Aziji

IZ RUŠEVIN, KI JIH JE POVZROČIL POŽAR...

Obnovljeni mlin v istrski vasi

Veliko let so ob cesti, ki pelje v Grožnjan, stale od ognja počrnele ruševine mlina, ki je zgorel v neki burni noči. Ruševine brez strehe in oken, brez kakršnega koli znaka življenja so bile «mlin» le še v spominu ljudi.

Toda stavba je sedaj na novo urejena: nova streha in nova polkna že na zunaj kažejo, da je na novo oživela in če bi odprli vrata v pritličju bi zagledali zelo sodobno urejen mlin.

«Kako je prišlo do tega, da ste se spoprijeli s tisto ruševino?» sem vprašala 50-letnega Evgena Jugovca iz vasice Filarija pri Šterni, ki je eden izmed najbolj delavnih poljedelcev gornje Bujščine in ki je pred dvema letoma kupil stare ruševine mlina in jih preuredil. Povedal mi je, da je njegov oče 74-letni Peter Jugovac imel in še danes ima majhen mlin na vodni pogon v Filariji. Ta mlin zaživi samo v zimskem času, ko je v majhnem potočku ob njem nekaj vode, poleti pa dolgo časa miruje, ko se voda v potoku osuši. Že kot otrok je Evgen pomagal očetu v mlinu, tako da je delo v mlinu postalo sestavni del njegovega življenja.

Ko je bil leta 1935 zgrajen mlin v Grožnjanu je začel Evgen delati v njem kot pomočnik. Med vojno se je lastnik mlina odselil, tako da je Evgen ostal sam in z delom v mlinu pomagal partizanom na tem področju. Jugovac se še danes rad spominja tistih časov, ko je pomenil važno postojanko ,po kateri je prebivalstvo pošiljalo na skritem moko partizanom. Po vojni je bil mlin nekaj časa last grožnjanske kmetijske zadruge, toda ko so se ljudje začeli izseljevati in so polja ostala neobdelana, je začel mlin vse manj in manj delati, dokler se ni v njem delo popolnoma ustavilo, ko ga je neke noči požar uničil.

Od mlina je ostal samo še kup ruševin, ki so ga kmalu zarasle visoke in goste koprive in robida, tako da ni bilo več mogoče priti v stavbo. Toda Evgen Jugovac se je odločil, da ga obnovi.

«Vedel sem, da bo ljudem koristen,» pravi mlinar. «Ljudje ne zapuščajo več vasi, pač pa se dogaja nasprotno, da se mehanizirajo in skušajo na nov način obdelovati zemljo. Majhni vodni mlini na potoku Bazuja in pri Filariji ne zadoščajo več, ker je njihova zmogljivost zelo majhna in lahko delajo samo čez zimo. V drugih letnih časih pa morajo ljudje voziti žito in koruzo v Buje, toda to je predaleč.

Ogledovala sem si naprave v mlinu in vprašala «Kdo vam je vse to naredil?» Odgovoril je: «Z lastnimi rokami sem naredil vse sam, razen montaže strojev. Delal sem vsak dan v mlinu pozimi, ko na polju ni dela.» Evgen Jugovac je namreč lastnik 30 hektarov zemlje, ki so večinoma posajeni s trto in dela pravzaprav sam na domačiji. Oče je že star, vnuk premajhen, drugih moških pa ni pri hiši. V zadnjem času kaže njegovo vinogradniško delo bolj slabo: davki so veliki, pridelki pa gredo slabo v promet.

«Vina ne morem prodati, čeprav je kar dobro. Prašna cesta, ki pelje do Filarije je slaba, tako da nihče noče priti s tovornjakom po vino. Tega pa mi je je ostalo še v kleti 20 hektolitrov od predlanske trgatve. Dobil sem si že kupca toda ko sem mu povedal, kam mora priti po vino, je odgovoril, da se mu ne izplača, kajti čeprav je vino po 320 starih dinarjev liter, bi zahtevali za popravilo tovornjaka, ki bi se pokvaril na slabi cesti, več kot je vino vredno.»

Neprijetne izkušnje pa niso v Evgenu zamorile poguma in vere v kmetijstvo in če s tem nima uspeha, mu še vedno ostaja mlin.

Ko se človek razgleda po bujskih hribih in hribčkih in po zelenih dolinah in ko se zamisli ob paštnih, ki so jih z velikim trudom uredili naši predniki, začuti, da ima Evgen Jugovac prav: zemlja ne more umreti, čeprav ljudje odhajajo — zemlja ostaja in živi. T. F.

PREJELI SMO

BOREC 11.

Novembrska številka revije Borec je vsebinsko dokaj pestra. Prvi trije članki (Zakaj predsedstvo SF RJ?, Čas terja dejanja in Odnos do revolucionarjev kaže odnos do naše nacionalne zgodovine) obravnavajo jugoslovansko politično, gospodarsko in socialno problematiko. V članku PRAVICA DO KULTURE KOT OSNOVNA ČLOVEŠKA PRAVICA poroča Rapa Šuklje o medvladni konferenci Unesca, katere se je udeležilo 85 držav ter so na njej razpravljali o «organizacijskih, administrativnih in finančnih aspektih kulturne politike».

Naslednji članek, SRCE MAJHNEGA NARODA, je posvečen peti obletnici palestinske vstaje. Članku sledijo prevodi devetih poezij palestinskih pesnikov. GRABI V PRAZNO je odlomek iz še neobjavljenega romana Matjaža Žigona DRUGO ROJSTVO, ki opisuje dogajanja in navzkrižja v partizanski bolnišnici. Jože Jakomin-Crni pa objavlja nadaljevanje in konec svojega daljšega spisa V PARTIZANE.

Pod rubriko LIKOVNA UMETNOST se revija s tremi biografijami spominja treh umrlih slovenskih likovnih umetnikov: kiparja Lojzeta Dolinarja, slikarja Vena Pilona in kiparja Karla Putriha (ob šestdesetletnici njegovega rojstva). Poleg reprodukcije treh Pilonovih slik je objavljenih tudi nekaj kratkih Pilonovih zapisov o doživetjih v prvi svetovni vojni in med drugo vojno. Objavljene so tudi reprodukcije šestih Dolinarjevih in štirih Putrihovih del ter Goršetov portret pisatelja Franceta Bevka iz brona iz leta 1931.

Pod rubriko KULTURNA PANORAMA so poročila o nekaterih novih knjigah. Na koncu so še ponatisi nekaterih aktualnih člankov iz raznih tujih revij.

* * *

LETOPIS SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI. Dvajseta knjiga za leto 1969. Ljubljana 1970.

SREČANJA 25/26. Leto V. 1970. Izdaja ČZP «Soča», Nova Gorica.

LE LIVRE SLOVÈNE. Bulletin d'information de l'Association des écrivains slovènes du PEN-Club. Décembre 1970.

FORUM. Časopis odjela za suvremenu književnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zagreb, decembar 1970.

PREVODI URADNEGA VESTNIKA dežele Furlanije — Julijske Benečije; št. 43 od 28. decembra 1970.

TRIBUNA. Študentski list, številka 14. Ljubljana, 14. I. 1971.

CRITICA MARXISTA. Rivista bimestrale. Direttore Emilio Sereni. Novembre — dicembre 1970.

MOVIMENTO OPERAIO E SOCIALISTA. Rivista trimestrale di storia e bibliografija. Centro ligure di storia sociale. Ottobre — dicembre 1970.

Evi Zamperini Pucci: ALFABETO IKEBANA. Ed. Görlich, Milano.

MONDO APERTO. Rivista di politica economica internazionale. Roma, dicembre 1970.

L'AN 2017. Hier, aujourd'hui, demain. Ed. Agence de presse Novosti.

LES JUIFS SOVIÉTIQUES: Mythes et réalité. Edition de l'Agence de presse Novosti, Moscou.

URSS. A cura dell'Agenzia di stampa Novosti.

LA DISCUSSIONE. Settimanale politico-culturale. 10-17 gennaio 1971.

LE FIERE DI BOLOGNA. — Ed. Ente autonomo fiere di Bologna. Dicembre 1970.

SCIENZA INTERNAZIONALE. Dodici contributi tedeschi. Pubblicato dall'Ufficio stampa ed informazione del governo federale in collaborazione con Inter Nationes. Bonn — Bad Godesberg 1970.

JEZIK IN SLOVSTVO. Izdaja Slavistično društvo Slovenije. Leto 1970/71 št. 4.

TEORIJA IN PRAKSA. Revija za družbena vprašanja 1971 št. 1.

RODNA GRUDA. Revija za Slovence po svetu. Izdaja Slovenska izseljenska matica. Februar 1971.

Onello Onelli: ESTETICA DEL NOVECENTO. Al pescatore di luna, Roma.

Antonio Petrullo: NEI GIORNI DI CROLLO. Editrice Ciranna — Roma.

PIONIR. Poljudno-znanstvena revija za mladino. 1970 — 1971 št. 6.

Emma Amadei: LA «GUIDA MONACI» COMPIE CENTO ANNI. (1870 — 1970). Estratto dalla rivista «L'Urbe», n. 5 1969. Roma.

SODOBNOST 1971 štev. 2. Izdaja Državna založba Slovenije.

OBZORNIK 1971 štev. 2. Mesečna ljudska revija. Izdaja Prešernova družba.

Jules Verne: DVAJSET TISOČ MILJ POD MORJEM. Prevedel Janko Moder. Mladinska knjiga 1970.

Jules Verne: POTOVANJE OKOLI SVETA V 80 DNEH. Prevedla France in Bogo Stopar. Mladinska knjiga 1970.

Jules Verne: CARSKI SEL. Prevedel Janko Moder. Mladinska knjiga 1970.

Jules Verne: PETNAJSTLETNI KAPITAN. Prevedel Janez Gradišnik. Mladinska knjiga 1970.

Jules Verne: PET TEDNOV V BALONU. Prevedel Jože Stabej. Mladinska knjiga 1970.

Feliks Salten. BAMBI. Prevedla Kristina Brenkova. Ilustrirala Ančka Gošnik — Godec. Mladinska knjiga — knjižnica Biseri 1970.

General N. G. Giap: LJUDSKA VOJNA, LJUDSKA ARMADA. Mladinska knjiga — zbirka Pričevanja 1970.

Sergej Vošnjak: KRUH, KI GA NI BILO. Ilustrirala Marjana Jemec-Božič. Mladinska knjiga 1971.

Katharine Dessau: DARILA Z MARSA. Ilustrirala Tinca Stegovec. Mladinska knjiga 1971.

Anton Ingolič. ZGODBE O ČRNOBELI OVČKI. Ilustrirala Cita Potokar. Mladinska knjiga 1971.

TOLSTOJEVE POVESTICE. Ilustrirala Marička Kosen. Mladinska knjiga 1970.

Armando Plebe: FILOSOFIA DELLA REAZIONE. Ed. Rusconi, Milano 1971.

Ugo Spirito, Augusto Noce: TRAMONTO O ECLISSI DEI VALORI TRADIZIONALI? Ed. Rusconi, Milano 1971.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pri delu boste imeli veliko zadoščenja. V čustvenih zadevah več razočaranja kot veselja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Pritožbe na račun vaše dejavnosti ne bodo utemeljene, nekaj pa le ne bo prav. Ljubosumni boste.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Nekdo govori o vas, da bi vam škodoval. Neka oseba je zelo občutljiva.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Pri delu veliko sreče, čeprav boste močno utrujeni. Srečno naključje vas bo zbližalo s prijetno osebo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Opravite najprej najnujnejša dela in opravke, ostalo prepustite drugim. Razumevanje v družini

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Delo se bo začelo vleči in uspeh je v nevarnosti. Zavihajte rokave. Muči vas ljubosumnost.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Več diplomacije in vaši posli bodo šli bolje. V čustvenih odnosih bo prišlo do manjše razpoke.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) S svojo sposobnostjo si boste mogli privoščiti več kot si smejo privoščiti vaši tekmeci. Delikaten čustveni problem.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Nekdo vam bo skušal metati polena pod noge. Bodite pripravljeni. Nepričakovan dogodek vas bo streznil.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) S primernim taktom boste razčistili staro zadevščino. Zvezde vam obetajo srečo v ljubezni.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Odlične ideje, toda bolj malo volje za njihovo uresničenje. Neka oseba ne zasluži vse vaše ljubezni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Delo bo teklo od rok, uspehov pa vendarle ne bo. V družini vzdušje nesporazumov.

TONE SVETINA

6.

UKANA

PRVA KNJIGA

Tedaj se je fant bliskovito zasukal in s polovičnim obratom telesa, z iztegnjenimi, zvezanimi rokami udaril dreserja po sencih, da se je ta zvalil po tleh, in skočil. Tekal je navzdol po pobočju. Za njim se je usula toča krogel. Bilo je kot zakleto, da ga ni nihče zadel. Že je zavil med debla, pred njim je bila le še jasa.

«Hej, ostrostrelec Hiegel!» je zavpil stotnik. Iz gruče pri ranjencih se je dvignil mlad, visok fant. Puška z daljnogledom mu je sedla k licu. En sam strel je jeknil in partizan se je zrušil. Nekaj vojakov je skočilo proti kraju, kjer je omahnil.

«Vsi nazaj!» je zarjul Wolf. «Morda je samo ranjen,» so ugovarjali «Tudi če je. Naj jo odnese, če mu je sreča naklonjena!» je dejal velikodušno Wolf, kot reče lovec na brakadi, kadar mu uteče divjad.

Potem je pristopil k strelcu. «Zelo dobro! Krasen strel! Čestitam vam, mladi mož! Kako vam je le ime? Vi ste zaslužili cigaro. Moram si vas zapomniti, moram.» Stisnil je fantu roko in mu poklonil cigaro.

Medtem je posebna skupina s pomočjo tankov zrinila s ceste podrta debla. Cesta na srečo ni bila minirana.

«Konec komedije,» je zavpil major in dal vojski povelja za odhod.

Stroji so zabobneli in motorizirana kolona je nadaljevala pot. Vozili so še bolj previdno kakor doslej. Pred tanki sta vozila zdaj dva tovornjaka. Prvi je bil prazen, drugi pa napolnjen z mrliči. Major je vzpostavil s postojanko radijsko zvezo. Sporočili so mu, da mu bodo poslali pomoč. V blindiranem avtomobilu so major, Kniecke in Ana vsak po svoje poskušali pregnati napetost in strah pred morebitnim ponovnim napadom. Major je začel govoriti:

«Sedaj ste videli, Kniecke, ne samo to, da so nas pričakali po vašem okusu, marveč da znajo tudi dobro zadeti.»

«Moram priznati, tudi če tega ne bi hotel, da je bil napad drzno in vojaško izpeljan. Kot vojaku se mi zdi smešno, da to vojsko imenujemo bando. Že večkrat sem razmišljal o tem, pa nisem našel nikogar, ki bi mu to povedal. Poglejte, vsaka presita zaledna podgana v Nemčiji in razni priskledniki front porečejo: A, ti si se pa boril v Jugoslaviji z banditi. Tam vam je bilo lepo. Spali ste po postojankah na toplem in streljali talce, da vam orožje ni zarjavelo. Sprehodili pa ste se le toliko, da se hoje niste odvadili. Takale praska, pa toliko mrtvih in ranjenih! Res smešno, med nama rečeno, gospod major, bande držijo šestnajst nemških divizij na Balkanu in med njimi celo nekaj elitnih!»

«Kniecke! Dovolite mi pojasnilo! Navodilo, da se beseda partizani ne uporablja, pač pa samo banditi, je dal sam Himmler, zato o tem raje ne govoriva. Samo zmotite se pred generalom, kar pobesni. Vse drugo so manevri politikantov. Tega vojak nikdar ne razume. Da bi razmišljal o tem, je prepovedano! To bi bila nepotrebna poraba državnega časa. V rajhu ima vsak svojo nalogo, za drugo naj se ne meni. Kar ste rekli, je teoretično točno, toda praktično nesprejemljivo. Vidim, stotnik, da ste nekoliko anarhično nastrojen. Preveč mislite. In zgrabite takoj za roko, če vam pomolim samo prst,» ga je obdeloval major v stilu, kot je general govoril z njim.

«Oprostite, gospod major! Kot vojak se zanimam za praktične smotre. Kaj more politika brez vojaške sile! Praktični smoter tega, da so partizani banditi, pa bi bil ta, da bi midva in tudi lepa gospodična v najinem spremstvu s svincem v trebuhu odšli s tega sveta, če bi nas napadla brigada in bi bili slučajno ujeti. V nasprotnem primeru pa bi šli v vojno ujetništvo in bi nas vsaj zamenjali s kakšnim koštrunom. Vidite, tako bi se zgodilo z nama, kakor ste vi storili z ranjenci. Tako pobijamo drug drugemu ranjence, v glavnem pa jih pobijamo mi.»

«Stojte, gospod stotnik! Vi mi nekaj očitate,» se je namršil Wolf.

«Ničesar! Oprostite, major. Kar govoriva, je akademska debata brez praktične vrednosti ali odkrit tovariški razgovor dveh oficirjev.»

«Kar mislite reči, tudi brez praktične vrednosti, ali ne,» je vpadel major v besedo in nadaljeval: «Vem, kam merite. Poznam vas. Na vojno mednarodno pravo. Pravo pa je itak uzakonitev pravice močnejših za uveljavitev neenakosti med ljudmi. Sredstvo, da šibkejši po nekem ceremonialu podlegajo močnejšim. Vse drugo je čenčarija in ceremonija. Ne pozabite tega, da smo v totalni vojni, v kateri človek kot poedinec ne pomeni ničesar. Potem pa se sprašujete, kdo si je totalno vojno izmislil, ali Rimljani, ki so z zemljo zravnali Kartagino, ali še kdo pred njimi in za njimi. Bili so ljudje. Povem vam odkrito, ne dajem streljati ujetnikov z užitkom, čeprav so tudi taki, ki jim je to velik užitek. Jaz ne izdajam vojnih pravil,» se je opravičeval Wolf, bolj pred Ano kakor stotnikom. «Če vas zanima, čemu sem dal ustreliti prav ta dva, se boste čudili. Pravzaprav je to moje človekoljubje. Starec z otroki se mi je zasmilil, ker bi od rane itak podlegel našim imenitnim zdravnikom. Rešil sem ga, da pred smrtjo ni postal izdajalec. To naj bi bila tolažba njegove vesti. Da bi kaj pametnega povedal, je bil preneumen. Spada k ljudem, ki so v napoto pri nas ali pri njih, ki pa so vendar nujno potrebni. To je hrana topov. Taki ljudje, kjer koli umrejo, umro nedolžni. To je davek neumnosti. Ali če hočete lepši izraz — neosveščenosti. To menda veste, da je neumnost edina neozdravljiva bolezen, ki je zacementirana v buticah in ni zanjo zdravil ne kirurškega noža.

Oni drugi, visoki fant je bil sovražnik, ki ga globoko spoštujem. Ne maram sovražnikov, ki jih preziram. Gnusni so mi, in če jih ubijam, se gnusim samemu sebi. Čast hrabrosti! Umrl je kot bojevnik, nam v strašem opomin! Dal sem ga ustreliti zato, da se poklonim pogumu! In celo žal mi je, da ga je Hiegel zadel. Lahko bi pobegnil. Ne bi ga pustil zasledovati. Bil je velik v mojih očeh. Za ljudi, ki znajo umreti, ni čarovniške palice, ki bi jih naredila sa sužnje. To so privilegiji strahopetcev. Kakšno uslugo pa mislite, da smo napravili tem, ki smo jih pustili živeti? Prav slabo. Werther jim bo strojil kožo, posebno sedaj, ko je besen in osramočen pred vsemi. In tudi če prestanejo njegove umetnosti in jih pošljemo v enega izmed sanatorijev dvajsetega stoletja, jih bodo tam spekli in raztrosili njihov pepel po travniku, kjer se kosi seno za vojaške konje. Nekaj vam bom povedal, Kniecke: rak rana našega stoletja je kompliciranje enostavnih stvari in poenostavljanje kompliciranih. V tem je velika hiba tudi naše opevane nemške organizacije.»

Major je duhovičil naprej in jemal stotnika v precep. Posebno všeč mu je bilo, če je blestel pred žensko, ki ji je dvoril. Zato je napadal sovražnika in ga s cinično logiko lomil, delal majhnega, sebe pa dvigal. Toda stotnik je bil žilav nasprotnik, ki se prav zaradi Ane ni maral podati.

Kolona je drdrala naprej brez vsakega pripetljaja in se skozi nevarne soteske in grape bližala mestu.

«Gotovo se dolgočasite, Ana, ob teh neumnih moških razgovorih?»

«Ne, nasprotno. Prav zanimivo je poslušati, ker so to stvari, o katerih nimam nobenih izkušenj in je vse tako čudno in daleč. Oprostita, nekaj bi vaju rada vprašala. Ne razumem ubijanja. To mi je tako tuje, da me zmrazi, če pomislim na to, kar sem videla. Kakšne občutke imate pri tem? Brati in slišati o ubijanju je nekaj čisto drugega kot stvari videti. Popolnoma sem zmedena.»

«Dobro vprašanje. Veseli me, da mislite. Lepa in inteligentna ženska je tako redka kot bela vrana. O tem redko razmišljajo celo tisti, ki mnogo ubijajo. Spomnim se, da sem nekje bral, da je človek dejanju dorasel, dokler ga opravlja. Sliko dejanja pa je najteže prenesti. Morda bi

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 13. februarja 1971

ODBOJKA

MOŠKA C LIGA
21.15 v Meranu
Merano — Kras

* * *

MOŠKA D LIGA
21.15 v Trstu, stadion «1. maj»
Breg — Aurora Remanzacco

* * *

KOŠARKA

NARAŠČAJNIŠKA LIGA
19.30 v Trstu, Ul. Ginnastica
Lloyd A — Polet

* * *

21.00 v Trstu, Ul. Ginnastica
Lloyd B — Bor

* * *

NAMIZNI TENIS

KVALIFIKACIJE ZA MOŠKO B LIGO
20.45 v Milanu
Sokol — Julia Trst

* * *

JUTRI

Nedelja, 14. februarja 1971

NAMIZNI TENIS

KVALIFIKACIJE ZA MOŠKO B LIGO
10.00 v Milanu
Sokol — Imperial Bocen

* * *

14.00 v Milanu
Sokol — S. Mario Verona

* * *

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
15.00 v Križu
Vesna A — Torriana

* * *

2. AMATERSKA LIGA
15.00 v Turjaku
Isonzo — Primorje A

* * *

3. AMATERSKA LIGA
11.30 v Trstu, Sv. Alojzij
Demacori — Primorec

* * *

10.00 v Nabrežini
Devin — Union

* * *

10.00 v Križu
Vesna B — Inter SS

* * *

08.30 v Trstu, Ul. Flavia
Esperia — Olimpija

* * *

11.00 na Proseku
Primorje B — Libertas Prosek

* * *

13.30 v Trstu, Sv. Sergij
Virtus — Breg

* * *

15.00 v Sovodnjah
Sovodnje — Azzurra

* * *

MLADINSKO PRVENSTVO
13.00 na Proseku
Aurisina — Gaja

* * *

NARAŠČAJNIŠKO PRVENSTVO
08.30 na Opčinah
CGS — Primorje

* * *

09.15 v Trstu, Sv. Sergij
Breg — Gaja

* * *

13.00 v Križu
Esperia — Vesna

* * *

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA
17.30 v San Donaju
San Dona — Bor

* * *

ODBOJKA

PRVENSTVO MLADINK
08.30 na Opčinah
Sokol — OMA
OMA — Primorec
Zarja — Sokol

* * *

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 15. februarja 1971

ODBOJKA

PRVENSTVO MLADINK
19.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Sokol — Primorec

* * *

20.00 v Trstu, stadion «1. maj»
OMA — Bor

V VELESLALOMU V SAPPORU

Schmalzl osvojil srebrno medaljo

Prvo mesto je pripadlo Francozu Mauditu

SAPPORO, 12. — Italija je osvojila že drugo medaljo — tokrat srebrno — v smučanju na predolimpijskem tekmovanju v Sapporu na Japonskem. V veleslalomu jo je priboril Helmut Schmalzl, ki je na cilju zaostal 44 stotink sekunde za zmagovitim Francozom Georgesom Mauditom.

Lestvica moškega veleslaloma je bila namreč naslednja:

1. Georges Mauduit (Fr.)	2'55"70
2. Helmut Schmalzl (It.)	2'56"14
3. Anders Hansson (Šve.)	2'57"13
4. Henri Brechu (Fr.)	2'57"18
5. Hans-Jörg Schlager (ZN)	2'57"67
6. Reinhard Tritscher (Av.)	2'58"63
7. G. Compagnoni (Ital.)	2'59"12
8. Josef Pechtl (Av.)	3'01"03
10. Andreas Sprecher (Švi.)	3'01"38

V smučarskem teku na 50 km so se Skandinavci maščevali Sovjetom za svoj poraz v teku na 15 km. Mladi in skoraj neznani Norvežan Audun Nerlan, ki je prispel na Japonsko le po izkušnje, je pripravil senzacionalno presenečenje, saj je z izrednim sprintom v zadnjih desetih kilometrih premagal vso svetovno elito, ki je zbrana na tem tekmovanju.

Lestvica teka na 50 km:

1. Audun Nerland (Nor.)	2.44'35"86
2. Fedor Simašev (SZ)	2.45'01"67
3. Gerhard Grimmer (VN)	2.45'13"50
4. Juhani Hatunen (Fin.)	2.46'07"25
5. Hannu Taipale (Fin.)	2.47'31"41
8. Attilio Lombardo (It.)	2.49'22"76

ODBOJKA

SINOČI NA OPČINAH

Tomos-Polet 3:2

(3:15, 12:15, 15:9, 15:11, 10:15)

POLET: Neubauer, Matevlič, Križman, Guštin, Košuta, Suhadolc, Wilhelm, Hrovatin.

TOMOS: Kržišnik, Flego, Šme, Tomažič, Šircelj, Logar, Marcanovič.

Openski Polet je na domačem igrišču odigral povratno tekmo s koprskim Tomosom in jo je zgubil s tesnim izidom 3:2. Pred 14 dnevi je Polet v Kopru zmagal s 3:0, vendar tedaj v vrstah Tomosa ni igral njegov najboljši igralec Kržišnik. Sinoči je imel Polet tudi precej smole. Tik pred tekmo se je namreč igralcu in trenerju Neubauerju ter igralcu Wilhelmu pokvaril avto, tako da sta prispela na igrišče šele v drugem setu. To se je seveda poznalo pri igri Opencev, ki so pokazali pred dvema tednoma v Kopru vsekakor bolj homogeno odbojko, kot sinoči doma. Po prihodu trenerja je Polet sicer nekoliko uredil svoje vrste in je tudi osvojil tretji in četrti set. Tudi v petem nizu je že vodil s 7:1, ko je bolj izkušena ekipa gostov pod taktirko odličnega Kržišnika pritisnila močneje in tudi ta del igre — ter s tem srečanje — odločila v svojo korist. Zmaga gostov je bila zaslužena, izid pa realen.

KOŠARKA

LIEGE, 12. — V prvi tekmi veljavni za četrtfinale pokala košarkarskih prvakov je sovjetski prvak iz Moskve premagal Standard iz Liega 97:66.

TOTIP

1. — prvi	1	1	1
drugi	2	X	1
2. — prvi	1	1	
drugi	2	X	
3. — prvi	1	1	
drugi	2	X	
4. — prvi	1		
drugi	X		
5. — prvi	1		
drugi	2		
6. — prvi	1	1	
drugi	X	2	

NAMIZNI TENIS — NA KVALIFIKACIJAH ZA B LIGO V MILANU

Ekipa nabrežinskega Sokola pred veliko preizkušnjo

Danes bo nabrežinska namiznoteniška ekipa odpotovala v Milan, kjer bo nastopila v kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v B ligo. Čudno se nam zdi, da je namiznoteniška zveza izbrala prav Milan, saj ta odločitev predstavlja izreden napor pa tudi velike stroške za vse nastopajoče ekipe. V skupini s Sokolom nastopajo namreč še tržaška Julia, S. Marco Borgo Milano iz Verone in Imperial iz Bocna. Prav gotovo bi bile vse ekipe zadovoljne, če bi bila finalna tekmovanja kje v Beneciji, zadovoljna pa bi bila predvsem vodstva društev.

Od ekip, ki se bodo udeležile tega tekmovanja, poznamo le tržaško Julio. To je sicer dobra ekipa, vodil jo bo drugokategornik Conti, v postavi pa bosta verjetno še Pacchialat in Pieberger. Nabrežinci so to ekipo že premagali in bodo verjetno rezultat ponovili; vsekakor pa tekma ne bo lahka in bo precej izenačena. Tudi ekipa S. Marco iz Verone je solidna in precej enakovredna Nabrežincem. V svojih vrstah ima sicer le tretjekategornike, so vsi v višjih skupinah tretje kategorije. O ekipi Imperial iz Bocna pa ne vemo ničesar.

Sokol se bo najprej, to je danes ob 20.45 spoprijel z Julio, jutri ob 10. z Imperialom, ob 14.30 pa z Verončani. Tekmovanje bo potekalo po italijanskem sistemu (vsak z vsakim), v primeru enakega števila točk, pa bi moral odločati kvocient osvojenih setov oz. točk, kolikor ne bo drugačnih določil.

Nabrežinska ekipa se odpravlja na pot optimistično razpoložena. To je popolnoma razumljivo glede na čist rezultat, s katerim je osvojila prvo mesto v svoji skupini in na odličen uspeh vseh treh tekmovalcev na pokrajinskem prvenstvu tretjekategornikov, kjer so od prvih štirih osvojili kar tri mesta. Postava bo tudi tokrat nespremenjena: barve Sokola bodo zastopali Ukmar, Fabjan in Cattonar. Ekipo bo seveda spremljal trener Bole, ki je mlade igralce pripravljal za nastope in lahko samo ugotovimo, da je težko trenerjevo nalogo opravil res odlično. Zato se nam je zdelo najprimerneje, da se obrnemo nanj in ga naprosimo za nekaj pojasnil. Najprej nas je zanimalo, kako je pripravljena ekipa.

«Ekipa je vsekakor bolj homogena kot lani in doslej še ni bila v taki formi. Ukmar je še vedno zelo dober igralec, vendar ne izstopa več v tolikšni meri kot zadnja leta. Fajban je še precej v formi. Če igra svoj top — spin, zmaga, sicer pa je precej izenačen z drugimi. V zadnjem času je njegova igra postala mnogo bolj gotova. Cattonar sicer nima popolnih udarcev, vendar jih zna dobro uporabljati. Sedaj je tudi on izpopolnil in dopolnil svojo igro. Ukmar sicer zadnje čase ni igral dosti, vendar mu to ne bi smelo povzročati posebnih preglavic».

«Pa potovanje, bi lahko vplivalo na igro?»

«Potovanje ni prav dolgo, mislim pa tudi, da se bodo igralci lahko odpočili pred tekmo, saj prispemo v Milan že zgodaj popoldne.»

«Kakšno je razpoloženje v ekipi?»

«Glede na zadnje rezultate so igralci zelo optimistično razpoloženi, morda celo preveč. To, da so vs itrije med četverico najboljših tretjekategornikov v pokrajini, jim je vlilo še več poguma in so skoraj popolnoma prepričani v svojo zmago.»

«Ali bo morda negativno vplivalo dejstvo, da igrajo na tujem igrišču, brez občinstva in v nepoznanem okolju?»

«Mislim, da bolj kot odsotnost občinstva vplivata miza in pod. Kjerkoli nastopaš, imaš nekoliko drugačno mizo in mrežico, da o podu ne govorimo. Pri namiznem tenisu se to izredno pozna.»

S trenerjem Boletom smo nato govorili še o marsičem, kot o razvoju in bodočnosti ekipe, o angažiranju novih sil v o programiranju treningov do začetka prihodnje sezone. V pogovoru o tem kvalifikacijskem tekmovanju pa smo imeli vtis, da je tudi on optimist. Boji se nekoliko tekme z Julio, o Imperialu pa meni, da je precej slaba ekipa, ker se Bocen ne odlikuje po dobrih namiznoteniških igralcih. Vsekakor pa meni, da bi bila čista zmaga pošteno plačilo za dolgotrajni trud vseh treh igralcev.

S. J.

Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli vest, da je član Sokolove ekipe Cattonar zbolel in ne bo mogel braniti barv svojega društva na teh kvalifikacijah. Društvu je v zadnjem trenutku uspelo urediti vse potrebne formalnosti, da ga bo lahko nadomestil trener Edi Bole, ki zadnje čase sicer ni treniral, upajmo pa, da ne bodo njegovi top-spini nič manj učinkoviti od Cattonarjevih.

Totocalcio

NATEČAJ ŠT. 25

Fiorentina - Catania	1		
Foggia - Napoli	X		
Inter - Bologna	1		
Juventus - Verona	1		
Vicenza - Roma	X	1	
Lazio - Torino	1		
Sampdoria - Milan	2	X	
Varese - Cagliari	1	X	
Casertana - Como	X	1	
Modena - Atalanta	1	X	2
Ternana - Pisa	X		
Parma - Padova	X	2	
Chieti - Pescara	X		

V MOŠKI KOŠARKARSKI D LIGI

Borovci gostujejo pri ekipi San Dona

Pri naraščajnikih Polet in Bor proti Lloydu A in B

Nekatera mladinska košarkarska prvenstva so se končala, druga se bližajo koncu.

D LIGA

Po nedeljskem premoru bodo jutri Borovi košarkarji zopet zaposleni. Čaka jih namreč težko gostovanje v San Donà, kjer se bodo v prvem povratnem kolu spoprijeli s peterko Vini Canella, ki je — kot borovci — na tretjem mestu z dvanajstimi točkami. V okviru priprav za to težko srečanje so «plavi» med drugim odigrali prijateljsko tekmo z ekipo Šentvid. Tekma je nedvomno borovcem koristila, saj so bili jugoslovanski gostje tehnično in telesno dobro pripravljeni, tako da so se morali «plavi» močno potruditi, da so le proti koncu tekme strli odpor nasprotnikov. Dobro sta zaigrala Sirk in Zavadlal. Najboljši strelec pa je tudi tokrat bil Peter Starc, ki je dosegel 34 točk.

Jutri bodo borovci v San Donà igrali ob 17.30, in sicer z naslednjo postavo: 5 Zavadlal, 7 Fabjan, 8 Rudes, 9 Lakovič, 10 Starc, 12 Sirk, 13 Kralj, 15 Ambrožič, 16 Pertot, 18 Hrvatič.

Jutrišnje kolo

Italcantieri - Malobbia Thiene, Friulana Videm - Pro Pace Padova, Castelfranco - Zuccheri Bologna, San Donà - Bor (17.30), Siloplast - Don Bosco Rovigo, Dukcevich Gorica - Treviso.

NARAŠČAJNIKI

Obe naši naraščajniški ekipi bosta že danes zaposleni. Najprej bo ob 19.30 Polet v telovadnici Ulice Ginnastica igral proti še nepremagani ekipi tega prvenstva, proti Lloydu A. Naloga naših košarkarjev bo seveda izredno težka, saj so njihovi drevišnji nasprotniki daleč najboljši naraščajniki v Trstu, kar tudi zgovorno kaže lestvica. Kljub temu pa bodo poletovci dali vse od sebe, kajti zadnje čase je ekipa pokazala dobro formo in vzdušje med igralci je prav tako zadovoljivo. Nihče sicer ne misli na zmago, na dober nastop pa gotovo.

Poletova postava: Sosič, Daneu, Jugovič, Gantar, Kraus, Dolenc, Guštin, Košuta.

Ob 21. uri pa bodo v isti telovadnici igrali Borovi naraščajniki proti Lloydu B. Tudi zanje je to srečanje zelo zahtevno. Po zadnjem zadovoljivem nastopu proti Don Boscu pa so se naši fantje opogumili in prepričani smo, da bodo tudi danes, če ne zmagali, vsaj zapustili dober vtis.

Borova postava: Barazzutti, Nadlišek, Kosmina, Koren, Francia, Umek, Vukotič, Žetko, Kapič.

Drevišnje kolo

Lloyd A - Polet (19.30), Lloyd B - Bor (21.00). Jutri: Don Bosco - Ricreatori, Italsider - Servolana.

MINIBASKET

Organizacijski odbor prvenstva v minibasketu za Veliko nagrado Coca-Cola je odložil tekmo Bor - Servolana, ki bi jo morali igrati jutri, ob 9.30 v telovadnici CIFAP, na prihodnji teden.

Torej jutri počitek za naše najmlajše košarkarje.

b. l.

V MOŠKI ODBOJKARSKI C IN D LIGI

Kras gostuje v Meranu Breg doma proti Aurori

V moški in ženski B ligi danes dan počitka

V drugem povratnem kolu moške odbojkarske C lige bo drevi šesterka Krasa gostovala v Meranu, kjer se bo pomerila s tamkajšnjimi predstavniki nemške narodnostne manjšine. Vsaj na papirju bi ne smeli imeti «belordeči» pretežkega dela, saj sodi tirolsko moštvo med tehnično najslabše člane te lige. Vendar pa obstajajo težave, zaradi katerih bi lahko tekma nepredviden razplet. Prvo težavo predstavlja dolgo in naporno potovanje, ki bo gotovo vplivalo na vitalnost in reflekse naših predstavnikov. Nadalje obstaja nevarnost, da se ne bi znal Kras po sobotnem porazu na domačih tleh otresti vseh predsodkov, saj so bili igralci, kljub dobri igri precej poparjeni zaradi poraza.

V prvem delu prvenstva je Kras gladko premagal Merančane s čistim 3:0. Ti so zmagali do danes le v eni sami tekmi, tako da zasedajo trenutno zadnje mesto lestvice. Vendar pa ne smemo pričakovati, da so Tirolci že vrgli puško v koruzo. Drevi bodo imeli morda zadnjo priložnost, da prekinejo svojo negativno serijo in da tako ohranijo še medlo upanje na rešitev.

Nasprotnik je torej za krasovce premagljiv, s tem pa ni rečeno, da bo tekma le formalnost. Vsak pretiran optimizem bi bil seveda odveč, vendar če bodo «belordeči» zaigrali tudi v Meranu tako kot prejšnjo soboto proti Libertasu, bi morali osvojiti na letošnjem najtežavnejšem gostovanju celoten izkupiček.

Tekma Merano - Kras bo drevi v Meranu ob 21.15.

B. S.

* * *

V moški odbojkarski D ligi bo v soboto oz. nedeljo steklo 6. kolo. Breg bo tokrat zopet nastopil doma proti Aurori iz Remanzacca pri Vidmu.

Furlani so letos prav tako potrebni točk kot Brežani, saj so osvojili le eno samo tekmo in to proti Torriani. Letos Aurori ne gre izpod rok kot v lanski sezoni, ko je zasedla četrto mesto na končni lestvici in je celo premagala Kras. Očitno je moštvu zmanjkalo nekaj igralcev, ki jih niso mogli uspešno nadoknaditi. Kljub temu bo za Brežane trd oreh, saj bo na vsak način hotela odnesti obe točki.

Breg je pokazal v zadnji tekmi lepo igro, a tudi mnogo nepotrebnih napak. Razen tega je velika tevčnost nekaterih igralcev popolnoma skvarila prizadevanja ostalih igralcev. Razveseljivo je pa dejstvo, da so igralci končno skušali predvajati zgolj koristno odbojko, brez fines, ki je bila tudi tehnično veljavna. Podajalci so precej lepo zalagali napad, ki je bil prodoren kljub temu, da V. Žerjal in Grgič nista, imela ravno najboljšega dne. Taka igra je v prvem setu precej zmedla igralce CSI, ki prav do konca niso znali primerno odgovarjati.

Tokrat bodo Brežani imeli pred seboj ekipo, ki je morda šibkejša, bo pa skušala to nadoknaditi z veliko borbenostjo. Naši bodo morali zato izvajati brezhibno kritje igralcev in polja ter lepo zalagati napad, ki je po splošnem mnenju eden najmočnejših v prvenstvu Če bo Brežanom uspelo z napadalno igro že v kali zatreti odpor nasprotnikov, bi morali na vsak način priti do zmage. Igralci dobro vedo kako važna je ta tekma. Zmaga bi pomenila nov elan in zaupanje v lastne moči, poraz pa bi nedvomno popolnoma pokopal še zadnje upanje. Prepričani smo zato, da bodo fantje zaigrali na visku svojih moči.

Tekmo bodo odigrali v soboto, 13. t.m. na stadionu «1. maj» ob 21. uri.

S. R.

* * *

V moški in ženski B ligi ta teden ne bo prvenstvenih tekem. Čez teden dni pa bo pri moških Bor igral proti Tomboliniju, pri ženskah pa bodo na sporedu tekme Minelli-Žarja, Bor-FARI Ultravox in Sokol-Coma Mobili.

ŠAH

Na šahovskem brzoturnirju Tržaškega šahovskega društva je zmagal Aldo Seleni. Z enakim številom točk se je uvrstil na drugo mesto Battisti. Za njima so se razvrstili Stantič, Kovačič, Dragovich, Gioulis, Tossi, Goliani, Doris, Boschi, Fumi ter brata Duško in Zlatko Jelinčič.

V MLADINSKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU

Gaja jutri na Proseku proti favoritu Aurisini

MLADINCI

Jutri bo na sporedu drugo kolo finalnega dela mladinskega prvenstva, na katerem nastopajo štiri skipe: Fortitudo, Gaja, Aurisina in Sant'Anna.

Žal so v prvem kolu gajevci doživeli poraz in to precej nerodno, kajti bili so enakovredni nasprotnikom in so predvsem v prvem polčasu celo nadkrilili nasprotnika. Vrata Fortituda pa so bila kot začarana in gajevci niso prišli do gola niti v končnih minutah igre, ko so bili miljski nogometaši le v devetih.

V glavnem moramo pripisati ta prvi spodrsljaj neizkušenosti, kajti gajevci bi lahko z bolj premišljeno igro gotovo ugnali nedeljskega nasprotnika. Tako pa so ostali praznih rok.

V drugem srečanju dneva je Aurisina prav tako s pičlo razliko enega gola odpravila požrtvovalno enajsterico Sant'Anne. Aurisina je tudi favorit za končno prvo mesto.

Nedeljska izida:

Fortitudo — Gaja	1:0
Aurisina — S. Anna	1:0

LESTVICA

Aurisina	1	1	0	0	1	0	2
Fortitudo	1	1	0	0	1	0	2
Gaja	1	0	0	1	0	1	0
S. Anna	1	0	0	1	0	1	0

Jutrišnje kolo:

Aurisina — Gaja
(Prosek, ob 13. uri)
Fortitudo — S. Anna

* * *

Jutri bodo torej gajevci igrali proti Aurisini. V bistvu je to tretje srečanje med ekipami, kajti v prvenstvu je Aurisina zmagala z 1:0 v Nabrežini, z istim izidom pa so bili uspešni gajevci na Padričah.

Po nedeljskem porazu bo za naše nogometaše jutrišnje srečanje še važnejše, kajti s še enim porazom bodo praktično izključeni iz borbe za prvo mesto v tem malem finalu, ki je za moštvo, društvo in za naš šport velikega pomena.

Tekma Aurisina — Gaja pa bo jutri na Proseku, ob 13. uri.

b. l.

Tako jutri moštva na igriščih

■ **JUVENTUS**
Tancredi; Spinosi, Furino; Cuccureddu, Morini, Roveta; Haller, Causio (Savoldi II), Anastasi, Capello, Bettega.

VERONA
Colombo; Sirena, Landini; Mascetti, Batistoni, Mascalaito; Bergamaschi, Mazzanti, D'Amato, Stenti (Nosè), Clerici.

■ **VARESE**
Carmignani; Perego, Rimbano; Sogliano, Mayer (Borghi), Morini; Carelli, Borghi (Braida), Traspedini, Brigani, Nuti.

CAGLIARI
Albertosi; Martiradonna, Mancin; Poli, Niccolai, Nenè; Domenghini, Brugnera, Gori, Greatti, Menichelli.

■ **LAZIO**
Di Vincenzo; Facco, Legnaro (Polentes); Governato, Polentes (Papadopulo), Wilson; Massa, Mazzola, Chinaglia, Tomy (Fortunato), Dolso.

TORINO
Castellini; Poletti, Fossati; Puia, Cereser, Agroppi; Rampanti, Maddè, Pulici, Sala, Bui.

■ **L. R. VICENZA**
Bardin; Volpato, Santin; Scala, Carantini, Calosi; Damiani, Cinesinho, Maraschi, Fontana in Ciccolo.

ROMA
Ginulfi; Liguori, Petrelli; Salvori, Bet, Santarini; Amarildo, Franzot, Zigoni (Cappellini), Del Sol, Cordova.

■ **INTER**
Vieri; Bedin (Oriali), Facchetti; Fabbian, Giubertoni, Burgnich; Jair (Achilli), Bertini, Bonisegna, Mazzola, Corso.

BOLOGNA
Vavassori; Roversi, Fedele; Cresci, Battisodo, Gregori; Scala, Rizzo, Savoldi, Bulgarelli, Pace.

■ **FOGGIA**
Trentini; Montepagani, Colla; Pirazzini, Lenzi, Montefusco; Saltutti, Garzelli, Bigon, Majoli, Re Cecconi.

NAPOLI
Zoff; Ripari, Pogliana; Zurlini, Panzanato, Bianchi; Mamrin, Juliano (Improta), Altafini, Ghio, Sormani.

■ **FIORENTINA**
Bandoni; Galdiolo, Longoni; Esposito, Ferrante, Brizi; Mariani, Merlo, Vitali, De Sisti, Chiarugi.

CATANIA
Rado; Strucchi, Cherubini; Buzzacchera, Reggiani, Bernardis; Bioni, Fogli, Baisi, Pereni, Bonfanti.

■ **SAMPDORIA**
Battara; Sabadini, Sabatini; Corni, Spanio, Lippi; Salvi, Lodetti, Spadetto, Suarez, Fotia.

MILAN
Cudicini; Anquilletti, Rosato; Maldera, Schnellinger, Biasiolo; Combin, Prati, Benetti, Rivera, Rognoni.

SMUČANJE

MONT ST. ANNE, 12. — Francozinja Isabelle Mir, je osvojila prvo mesto v veleslalomu veljavnem za svetovni pokal. Na cilju je bila hitrejša od svoje rojakinje Jacqueline Rouvier za 26 stotink sekunde. Preseneča slaba uvrstitev Michele Jacotove, ki je bila komaj 10.

NOGOMET

VIAREGGIO, 12. — V otvoritveni tekmi mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu je Napoli premagal lanskega zmagovalca Duklo iz Prage s tesnim izidom 1:0. Prvi polčas se je končal pri neodločenem rezultatu 0:0. Ne moremo reči, da je Napoli zmago zaslužil, saj je bila Dukla vseskozi bolj nevarno moštvo. Napolitanci so prišli do gola v protinapadu: Beraldi je podal na sredo kazenskega prostora Bonaldiju, ki je brez težav spravil žogo v mrežo Čehov.

RIGA, 1.. — Mlada sovjetska atletinja Jelena Ringa je v dvorani dosegla zelo dober rezultat 6,34 m v daljino.

OBVESTILA

Ob povratku s smučarskega tečaja SPDT v Trbižu je nekdo v avtobusu «B» zamenjal svoje smuči vrste ELAN super sl., dolge 200 cm, temnordeče barve, z vezmi TSM. za tuje smuči vrste ELAN super vsl, temnordeče barve z vezmi znamke Cober. Kdor je pomotoma opravil to zamenjavo naj telefonira na št. 94-545.

IZLET SPDT

SPDT obvešča, da bodo odhodi avtobusov za izlet v Trbiž, v nedeljo, 14. febr. ob sledečih urah:
ob 6.00 iz Trsta,
ob 6.00 z Opčin, 6.10 s Proseka, 6.15 iz Križa, 6.20 iz Sesljana.
Izletniki, ki se niso prijavili do četrtka, v Ulici Geppa, nimajo vstopa v avtobuse, ker so polnozasedeni. Isto velja tudi za tiste, ki morajo še nadoknaditi neizkoriščene vožnje in niso pravočasno rezervirali mesta.

ŠD Breg sporoča, da bo odhod obeh avtobusov na smučarski izlet v Nevegal, v nedeljo, 14. t.m. ob 5.45 od Domja.

vam krvavi Kniecke, proslavljeni frontni oficir, vedel kaj o tem povedati. Jaz se ukvarjam bolj z organizacijo.»

Kniecke se je zarežal počaščen in napaden.

«Ali me imate za enega od tistih, ki bi ga radi naučili misliti o teh stvareh? Midva sva oba poklicna oficirja. Spet vam bom nekaj povedal, kar naj ostane med nama, in ni treba, da zapišete v notes s podčrtanim datumom. Najprej ugotoviva, kaj je poklicni vojak. V bistvu je to od države plačan in običajno od cerkve blagoslovljen ubijalec. Kar je čevljarju krpanje čevljev, je za vojaka ubijanje. Zanj to ni nikaka pravica, pač pa dolžnost. Drugo pa je odvisno od vojne. Recimo, da je maščevalec krivic, storjenih našim dom. Branilec interesov domovine... To je vse deklaracija, agitacija in demagogija, če hočeva. V eni generaciji se bratimo, v drugi smo že v spopadu. Jaz služim nemškemu narodu in tudi stranki iz nagona koristnosti. Upam, da si bomo od roparjev in izkoriščevalcev Angležev ali Američanov ali Rusov, ki imajo preveč ozemlja, nagrabili toliko, da bomo lahko dobro živeli. Pa pojdimo nazaj. Naši občutki so poklicni, niso pa obrtniški. Vitez je imel ob mrtvem sovražniku take občutke, kot jih ima umetnik ali vsaj dober obrtnik, ko da iz rok svoj umotvor. Vanj je vložil del samega sebe. Člani moderne, mehanizirane vojske pa imamo drugačne občutke. Na primer, take kot delavec-specialist ob tekočem traku. To zahteva dinamika časa in strojni proces proizvodnje. Stroj je oropal užitka delavca, masovna vojna pa vojaka. Mi sodelujemo v zadnji stopnji kot izvrševalci, odgovornost pa nosijo drugi. Vse je v redu, dokler se ne počutiš kot orodje tujih nevidnih sil in neznanega interesa.»

«To je res duhovito in zoprno, stotnik Kniecke. Tega se niste naučili v vojni akademiji. Tudi vojni teoretik ste, kar sem pravkar odkril. Sodil sem vas napačno. Svetujem vam nekaj: ne razlagajte svojih nazorov drugim, ker bomo za vas odprli poseben evidenčni karton z oznako, ki je še nimamo. Saj oprostite, kajne?»

«In kakšna naj bi bila oznaka na mojem kartonu?» se je nekam nepristno zarežal stotnik.

«Nevarno zmeden,» je dejal major. «Sami veste, da rajh ne trpi zmedenih ne blaznih. Za oboje imamo posebne injekcije.» In dodal je: «Če dovolite, vas samo malo dopolnim. Ubijata tudi misel in beseda, ne samo krogle. Tudi preračunljivost ubija, vse v razmerju možnosti, ki nam jo dovoljuje mesto v organizaciji našega vojnega stroja. Ubijala bo tudi njena misel, čeprav ima šibke in lepe ročice. Mogoče bolj kot vaše roke. Vsekakor pa bolj zavratno in inteligentno. Pri vsej zadevi gre samo za delitev dela v proizvodnji smrti. Pri vsem pa je važno samo to, da zgodovino pišejo zmagovalci. Kriv bo, kdor bo premagan.»

«Teoretizirate, gospod major, in se izmikate po svoji stari navadi. Ona vas je vprašala, kakšne občutke imamo, kajne gospodična? Gre za vprašanje vesti, za moralo.»

«Da, za občutke. Imate prav. Eno je zapoved, drugo dejanje. Če govorimo o drugem, to se pravi o sliki in o estetskem vtisu, je kri vsekakor dokaz preklestva delovanja materije na duha. Priznam, nimam dobrih občutkov. Zelo nejasni občutki so to, odvisni od razpoloženja in položaja. Nekaj ljudi mi je obležalo na duši. Zdi se mi, da jih ne bom nikoli pozabil. Končno, če ocenjujemo to vojno kot totalno vojno, je v bistvu le vojna strojev, v kateri padajo ljudje. Po analogiji je uspeh množične proizvodnje pogojen z množičnim uničevanjem. To je nekaj, kar delamo in je tudi meni zoprno. Postopoma se spreminjamo v slepo orodje tehnike. Končno pa pustimo moralo in vest. To človeka hromi v dejanju. Morala vojnega časa je sila. Svet se preoblikuje. Ni star in ni nov, le nor in anarhičen je, to je gotovo. Mi verujemo v to, da bomo ljudi odvadili norosti z novim nemškim redom. Ta pa je organizacija smisla in sile s pravico močnejšega. Ta cilj opravičuje sredstvo,» je zaključil Wolf patetično.

«Glej jih, hudiče!» je presenečeno vzkliknil stotnik.

Tank pred njimi se je ustavil. Po radijski zvezi so jim sporočili, da je cesta pred njimi zasekana. Vojaki so poskakali iz avtomobilov. Umolknili so. Negotovost molčeče pokrajine jih je mrtvila. Izvidniška oddelka sta pregledala vse obronke soteske, toda o sovražniku ni bilo sledu. Potem so iskalci min preiskali sotesko. Tudi min ni bilo. Tanki so zrinili s poti podrta debla in kolona je nadaljevala pot.

«Vidite, to je psihološka vojna. Jemanje časa in gotovosti. Zdi se, da jim rudnik in mesto resnično dišita. Ta zrezek jim bo treba dobro popoprati,» se je hudoval Wolf.

Sonce se je že dvignilo izza gozdnih obronkov in posijalo v grapo, po kateri se je vila cesta ob reki. Ko so zagledali hiše pred mestom in zadaj mesto, tesno stisnjeno v dolino, se jim je dobra volja vrnila. Ana je imela občutek kot včasih v šoli, ko je vso uro čakala, da bo vprašana, pa je zvonec naznanil konec pouka. Stotnik je široko odprl polknice in se razgledoval po vrhovih in grapah. Vse je kipelo kvišku. Še strehe velikih prostornih hiš so bile zelo strme in podobne svetu, ki je visel nad njimi.

«Res nas pošiljate v mišnico. Tu res ne bo nihče vedel, kdo je miš in kdo maček.»

Major se je zakrohotal. «Mi vas pošiljamo sem v vlogi mačka. Od vas pa je odvisno, če se boste spremenili v miši. Pod mestom je en sam rov. Vendar, če se boste preveč držali na varnem, vas bom moral zbezati iz luknje, če vas rdeči ne bodo. Poglejte tiste hribe! Tam se začenja Titova zemlja. Ozemlje brigad. Tja boste hodili vasovat kakor ženin v vas, polno tujih fantov.»

Zasmejali so se.

Kolona je že zavila v mesto. Tanki so se škripaje ustavljali in počasi vozili med hišami. Zadaj pa se je oglasila pesem gorskih lovcev. Pesem o ljudeh z gora, o marših in boju, ki jo je poživljajoče spremljalo jodlanje. Že so pozabili na smrt, ki je kosila na poti, ki pa se bo jutri vrnila in bo njihova stalna spremljevalka. Na cesti so se ljudje umikali k hišam in mračno gledali železne kolose in novo vojaštvo. Kniecke se je zarežal: «Tu so pa črnolase! Bujno otekle spredaj in zadaj.»

«Stotnik, ne veselite se prezgodaj! Tu svetlolascev, posebno še visoko pristriženih, prav nič ne marajo. Malo jih je, in še tiste, ki so, so razvadili Lahi. Dam vam dober nasvet: kupite si škatlo briljantine! Morda se katera ujame.»

«Prekleti Lahi! Ne spominjajte me teh makaronarjev! Bolj jih imam v želodcu kot partizane, te izdajalske podlasice.»

Transport je zavil na dvorišče kasarne. Za njimi so se vrata zaprla. Major in Ana sta odšla na mestno poveljstvo, Kniecke pa je sklical svoje ljudi in izdal povelje. Okoli kamionov so se nagnetle gruče vojakov. Oči so jim obvisele na sledovih izstrelkov in krvavih madežih na vozilih. Potem so gledali mrtve in ranjene. Nova enota je mednje prinesla strah in tesnobo.

Na večer je enota gorskih lovcev že korakala po mestu. Po dolini je odjeknila pesem: «Tresejo se, tresejo se, trhle kosti vsega sveta.»

4

Čez dva dni se je, že po policijski uri, Ana vrnila v mesto. Major Wolf jo je z avtomobilom pripeljal skoraj do doma. Ustavil je v temni ulici nasproti njenega stanovanja. Kraj je bil mrtev. Mrzel jesenski veter je bril okoli voglov in jokal v praznoto zapuščenih ulic. Postala sta in poslušala. Žalosten, presunljiv glas siren je turobno zarezal v nočno tišino. Rezek se je visoko dvignil kot ptič, ki hoče visoko pod nebo, pa se omagan zruši, nekaj časa se še onemogloo plazi nizko pri tleh, kot da hoče zlesti v zemljo in se potuhniti. Ana je glas siren težko prenašala, majorju pa je bil všeč. Rekel je:

«Poslušajte ta glas! To fanfaro preplaha. To spiralo strahu. Rad gledam prestrašene ljudi, ki drve kot splašene mravlje v svoje luknje. Takrat se mi zde majhni in vsi enaki v skrbi za svojo kožo.»

«Šla bom. Pozno je.»

«Ostanite, da mine!»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 13. februarja 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana Gradišče 10/II nad telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

NA POBUDO DEMOKRATIČNIH STRANK IN SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Včeraj je bila v Vidmu mogočna protifašistična manifestacija

Povorka se je razšla pred spomenikom padlim v osvobodilni vojni

VIDEM, 12. — V Vidmu na Trgu Venerio je bila danes protifašistična manifestacija na pobudo vseh protifašističnih strank, sindikalnih in mladinskih organizacij. Poleg komunistične in socialistične mladine so dali svoj pristanek k manifestaciji tudi mladi aclisti, ter mladi demokristjani. V zadnjem trenutku so dali svoj pristanek tudi mladi liberalci.

Manifestacijo sta podprla in se je udeležila tudi videmski župan Cadetto in občinski odbor.

Udeležence manifestacije, ki jih je bilo nad tisoč, večina mladih, je najprej pozdravil Federico Vincenti, tajnik pokrajinskega združenja partizanov ANPI, ki je na kratko obrazložil, kakšen velik pomen imajo enotne manifestacije za obrambo svobode in demokracije v boju proti fašizmu. Nato je spregovoril uradni govornik socialist odv. Cosattini — odlikovan s srebrno medaljo za odporništvo — ki je pozval mladino, sodstvo, vlado, policijo in vse demokratične državljane, naj bodo budni v obrambi demokratičnih pridobitev, ki jih vsebuje ustava italijanske republike in ki so sad celotnega odporniškega gibanja, da se ne bi več ponovila žalostna zgodovina iz 1921. leta. Ostro je obsodil fašistični atentat na delavce v Catanzaru in druge fašistične atentate, ki smo jim priča v zadnjem času v Italiji. Poudaril je, da bi se z dobro voljo policije in sodnih organov lahko odkrili krivci, za katere vedo vsi državljani, in tiste, ki jih hujskajo. Na koncu svojega govora je zahteval, naj se uveljavijo določila republiške ustave in Scelbov zakon, ki prepoveduje ustanavljanje propadle fašistične stranke pod kakršno koli obliko.

Po govorih na Trgu Venerio se je razvil dolg sprevod ljudi po videmskih ulicah do Trga 27. julija, to se pravi do spomenika padlim v osvobodilni borbi. Med pohodom so mladinci vzklikali protifašistična gesla. Pred spomenikom padlim za svobodo so se manifestanti razšli. Ni prišlo do nobenega incidenta.

I. Predan

Urugvajska policija odkrila gverilsko bolnišnico pri Montevideu

MONTEVIDEO, 12. — Med eno izmed tolikih preiskav je urugvajska policija odkrila bolnišnico, ki so jo zgradili in opremili urugvajski gverilci «tupamaros». Bolnišnica je v bližini mednarodnega letališča urugvajskega glavnega mesta in razpolaga z zelo moderno opremo, ki omogoča tudi precej tvegane operacije. Pred časom je policija že odkrila dve bolnišnici «tupamarosev», eno nekje na deželi, približno 25 kilometrov od Montevidea, drugo pa v stanovanju nekega študenta medicine. Šlo je tedaj bolj za bolniške sobe, kot za prave bolnišnice.

Policija je v bolnišnici našla in aretirala štiri mladeniče

Številne človeške žrtve zaradi poplave v Braziliji

PORTO ALEGRE, 12. — Zaradi zrušenja nekega jezu in naraslih voda dveh deročih hudournikov je prišlo v brazilski državi Rio do Sul do hude poplave, ki je zahtevalo več človeških žrtev ter povzročila ogromno materialno škodo.

Do sedaj so reševalci našli že 15 trupel na področju občine Tres Coroas, kakih 100 km od Porto Alegra. Pogrešajo kakih 30 ljudi, ki jih sedaj iščejo vojaki krajevnega garnizona.

Neki moški, kateremu so deroči valovi odnesli izpred oči ženo in 8 mesečnega otroka, je znorel. Od neke 8-članske družine sta ostala pri življenju samo dva otroka: eden, ker je bil odsoten, drugi pa, ker se mu je posrečilo, da se je oprijel veje.

NADALJEVANJE POGAJANJ V TEHERANU

Verjetno pred vrati sporazum o petroleju Perzijskega zaliva

Možen pristanek na minimalne zahteve prizadetih držav ob sprejemu načela 5-letnega sporazuma in stalnosti cen

TEHERAN, 12. — Danes zvečer se je zaključilo prvo uradno srečanje med predstavniki šestih držav Perzijskega zaliva, ki pripadajo organizaciji držav, ki pridelujejo petrolej (OPEP) ter predstavniki velikih mednarodnih petrolejskih družb. Kot je znano, so bila pogajanja v Teheranu prekinjena 2. februarja, ker se stranki nista mogli sporazumeti.

Pogovori se bodo nadaljevali jutri ob 11. uri po krajevnem času. V dobro obveščenih krogih, ki od blizu sledijo delu konference, menijo, da bi jutrišnji pogovori utegnili biti odločilni.

Ko je zapustil urad iranskega finančnega ministrstva, je predstavnik petrolejskih družb lord Strathalmond izjavil, da je «zadeva postala bolj jasna». Ne ve se pa še, kaj bolj podrobnega o vprašanjih o katerih so se predstavniki dveh strank pogovarjali danes.

Enoinpolurnega pogovora so se udeležili predstavniki Irana, Iraka, Kuwaita in Qatara.

Današnji pogovori so se začeli z več kot enourno zamudo. Vzrok za to zamudo je treba iskati prav v predhodnih pogovorih med lordom Strathalmondom in iranskim ministrom za finance Amuzegarom, ki vodi delegacijo držav, ki pridelujejo petrolej. Oba sta se srečala na zasebnem sestanku, kjer je lord Strathalmond izročil iranskemu ministru odgovor petrolejskih družb državam Perzijskega zaliva. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki nekaterih drugih prizadetih držav. Minister Amuzegar in lord Strathalmond sta se pogovarjala tudi po telefonu.

Glasnik petrolejskih družb John Collins je izjavil, da ne bo moglo priti do sporazuma že po prvem dnevu razgovorov. Obstajajo namreč še vedno precejšnje razlike v stališčih posameznih strank, ki pa postopoma izginjajo. Glasnik je nadalje izjavil, da bo mogoče sporočiti po zaključku te najnovejše serije pogovorov okvirni načelni sporazum med strankama.

Pred dnevi, kot je znano, so predstavniki držav, ki proizvajajo petrolej, zagrozile, da bodo enostransko povišale cene petrolejskim proizvodom in ustrezne davščine, če ne bi petrolejske družbe sprejele njihovih zahtev. Rok za izvajanje teh ukrepov je bil določen za 15. februarja, ali kak bližnji datum. Če ne bi petrolejske družbe sprejele teh zahtevkov v roku sedmih dni, bi prizadete države sprejele ustrezne ukrepe, a med njimi tudi morebitno zaporo izvoza petrolejskih proizvodov.

Po vesteh, ki prihajajo iz krogov konference, naj bi bile petrolejske družbe pripravljene, da sprejmejo minimalne zahteve držav proizvajalk petroleja, vendar pa zahtevajo petletno spoštovanje sporazuma in načelo trdnosti cen petrolejskih proizvodov.

Iz Rima je prišla pozneje vest o razpoloženju, ki vlada v vrhovih petrolejskih družb. V teh krogih poudarjajo, da se vedno bolj postavlja v ospredje vprašanje, kako naj bi petrolejske družbe uspele prenesti nove obremenitve upoštevajoč razmere v katerih morajo delovati. Prizadeti krogi pripominjajo, da se ob povečanih proizvodnih stroških krči dohodek vloženega kapitala.

Vse to ima za posledico, da se krčijo tradicionalni viri samofinanciranja, in sicer zaradi negotovosti dobička na srednje in dolgoročne investicije.

Drugi del procesa proti «Satanu» in «sužnjam»

LOS ANGELES, 12. — Nadaljuje se še vedno proces proti Charlesu Mansonu «Satanu» in njegovim «sužnjam». Kakor je znano se je pred kratkim zaključil prvi del procesa z zahtevo porotnikov, naj bi bili obtoženci obsojeni na smrt; v drugem delu procesa bi moralo sodišče določiti, če naj bi bili obtoženci kaznovani z dosmrtno ječo ali s plinsko celico. Proces traja tako že deveti mesec.

Zelo zanimive so izjave, ki jih podaja Susan Atkins, da bi rešila Mansona. Odkrito je povedala, da bi naredila vse, kar je le mogoče, da bi rešila «boga», v katerega verjame. Podrobno je opisala umor jazz-glasbenika Garyja Hinmana in filmske igralke Sharon Tate. Ko jo je sodnik vprašal, zakaj ni drugim članom «družine» povedala nekaterih podrobnosti, je dekle dejalo, da se ji to ni zdelo važno. Sodnik je tedaj dodal: «Smrt sedmih oseb, se vam ni zdela važna?» Atkinsova je izbruhnila: «Vi ste umorili z napalmom milijon oseb, kar ni važno, ker se vam je zdelo to prav... Jaz sem prepričana, da je bilo prav, kar sem naredila jaz...» Atkinsova je še potrdila, da ni zaužila mamila, predem je šla na «kazenski pohod» v vilo Polansky.

Maleški morski roparji ubili šest ribičev

KUALA LAMPUR, 12. — Skupina morskih roparjev je napadla prejšnjo sredo ribiško ladjo blizu severozahodne obale Malezije ter ubila šest ribičev. Rešil se je samo en član posadke.

Ta najnovejši napad morskih roparjev je zadnji v dolgi verigi podobnih dogodkov v vodah Malezije. Zanj pa se je zvedelo šele včeraj zvečer, ko je neki drugi ribiški čoln našel v morju preživelega ribiča. Pri napadu je bil moški ranjen s strelom v hrbet. Zdravniki so ga že operirali ter mu rešili življenje.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Kdaj bodo začeli izplačevati predvidene poviške pokojnin

Zakaj znaša povišek pokojnin samo 4,8 odst. in kako so ta odstotek izračunali

V zvezi z našim zadnjim člankom o poviških pokojnin, ki so bili dodeljeni 1. januarja letos smo prejeli sledeči pismi naših čitateljev, ki bi želeli nekatera pojasnila. Čitatelj Anton L. nam piše:

Kot upokojenec z zanimanjem sledim tako v našem dnevniku, kot v drugih časopisih vsem vestem, ki kakorkoli obravnavajo probleme nas upokojencev. Sedanji poviški so bili v vseh časopisih razbobnani na štiri vetrove, kot da bi to bila ne vem kakšna pridobitev za tiste revne pokojnine, ki jih prejemamo. Meni se bo pokojnina povišala za 2.100 lir, kar vsekakor ne odgovarja dejanskemu povišku življenjskih stroškov, saj so se nekatere cene v zadnjih letih brez pretiravanja skoraj podvojile. Od kod so torej zbrali odstotek v višini 4,8, na podlagi katerega računajo poviške pokojnin?

Naš čitatelj ima prav, ko pravi, da so se cene v zadnjih letih povišale za več kot 4,8 odst., vendar moramo upoštevati, da je ta odstotek računan samo za eno leto, in sicer na osnovi poviška cen v razdobju junij 1969 — junij 1970. Od letos dalje bodo upokojenci deležni teh poviškov enkrat letno, torej vsakega 1. januarja, če se bodo cene povišale za vsaj 2 odst. Odstotek se bo seveda leto za letom menjal glede na poviške cen. Kako do tega odstotka pride, pa je odvisno od centralnega zavoda za statistiko, ki jemlje v poštev povišek vseh cen v celi državi in iz teh poviškov izračuna na poseben način odgovarjajoči odstotek. Razumljivo je, da so na slabšem upokojenci, ki živijo v krajih, kjer so cene zelo porasle, kot recimo v večjih mestih, na boljšem pa so upokojenci, ki živijo na deželi ali v južnem predelu države, kjer ni prišlo do večjega porastka cen. Tudi pri teh poviških velja pregovor: srednja pot najboljša pot.

Drugo pismo nam je poslal čitatelj Alojz T., ki pravi:

Televizija, radio, časopisi, vsi poročajo o poviških pokojnin in upokojenci delamo s temi poviški že svoje načrte. Ko pa sem šel na poštni urad, da bi vnovčil svojo pokojnino, so mi izplačali še vedno v starem znesku. Ko se upokojencem naznani, da se bodo pokojnine povišale, bi se lahko tudi povedalo, kdaj se bodo ti poviški začeli izplačevati. Tako bi se izognili marsikateremu razočaranju.

Ker so dekret o povišku odobrili komaj 24. decembra, je jasno, da ni mogel socialni zavod INPS v tako kratkem času ponovno izračunati vseh pokojnin in jih izplačati. Vlada bi morala izdati dekret o povišku pokojnin vsaj dva meseca prej, saj je bilo že po zakonu predvideno, da se bodo morale pokojnine povišati s 1. januarjem. Le tako bi se poviški dejansko začeli izplačevati 1. januarja. Sedaj pa se bodo poviški pokojnin začeli izplačevati takole:

— Upokojenci, ki prejemajo starostno pokojnino, so januarja vnovčili pokojnino po starem znesku brez poviškov. Isti znesek bodo dobili tudi marca: izplačana pokojnina bo brez izračunanih poviškov. Ob koncu marca jim bodo izplačali samo poviške za prve štiri mesece (januar — april). Maja pa se bodo začele izplačevati pokojnine v celoti, torej s predvidenimi poviški.

— Upokojenci, ki prejemajo invalidsko pokojnino, ter tisti, ki prejemajo pokojnino za preživele, bodo vnovčili februarja meseca še vedno pokojnino v starem znesku brez poviškov. V začetku aprila bodo prejeli vse zaostanke za prve tri mesece in z aprilom se jim bodo tudi začele izplačevati pokojnine v novem znesku, s poviškom.

Treba bo torej še malo počakati, preden bo prišlo do dejanskega izplačevanja in vnovčenja tako pričakovanih poviškov.

D. C.

S TOVORNIM LETALOM «C 141»

Vesoljci «Apolla 14» so se vrnili v Houston

Vsak kamen z Lune je dragocenejši od «kohinura»

HOUSTON, 12. — Kozmonavti «Apolla 14» Alan Shepard, Edgar Mitchell in Stuart Roosa so prispeli davi ob 10.30 po srednjeevropskem času z otoka Pago Pago (ameriški del otočja Samoa) v Houston. Letalo s katerim so se pripeljali, je imelo dve uri zamude. Na letalskem oporišču v Ellingtonu blizu vesoljskega središča v Houstonu so jih sprejeli svojci in godba na pihala ameriškega letalstva.

Vesoljce je pripeljalo veliko tovorno letalo «C 141», nameščeni pa so bili v posebnem vozu, ki je bil podoben tistemu s katerim so se pripeljali z nosilko helikopterjev «New Orleans» na Pago Pago.

Shepard, Mitchell in Roosa bodo ostali v karanteni v sprejemnem lunarnem oddelku dva tedna. Verjetno pa bodo zadnji vesoljski raziskovalci Lune za katere velja karantena. Znanstveniki se namreč prepričujejo, da ni potrebno izolirati povratnikov z našega naravnega satelita, ker ne obstaja nobena nevarnost okužbe z bacili, ker teh na Luni sploh ni.

Prva škatla z Luninim kamenjem je prispela v Houston pol ure pred vesoljci. Jutri jo bodo odprli in učenjaki bodo opravili prvi splošen pregled materiala. Strokovnjaki so izračunali, da je stala odprava «Apollo 14» okoli 265 milijard lir in da je zato vsak posamezen kamen dragocenejši od znanega diamanta «kohinura».

Včeraj je Shepard na neki veselici na ladji «New Orlean» ostro reagiral na trditve o brezpomembnosti vesoljskega načrta «Apolla» in da bi bilo bolje uporabiti denar za socialno pomoč. V tej zvezi je vesoljec trdil, da ni na Luni ostalo nič denarja, pač pa so od vesoljskih raziskav imeli koristi tovarne, vseučilišča in laboratoriji. Pripomnil je še, da je mogoče istočasno financirati vesoljske pobude in socialno pomoč, ker bo to omogočil razvoj tehnike.

NEŠTETO MANJŠIH POTRESNIH SUNKOV NA SREDNJEJADRANSKI PRELOMNICI

Vrsta potresov v Umbriji in Bosni

Potresni sunki so povzročili samo malenkostno škodo - Niso ugotovili ne ranjencev ne žrtev

PERUGIA, 12. — Tudi danes je vrsta manjših potresnih sunkov prizadela mnogo italijanskih mest in vasi, ne da bi povzročila večje škode, žrtev ali ranjencev. Po vesti, da je potres prizadel tudi nekaj krajev v Bosni in Hercegovini, ki sta približno na istem vzporedniku kot Umbrija (v tej italijanski pokrajini je namreč največ prizadetih krajev) so razni ravnatelji seizmoloških središč in opazovališč podali nekaj zelo zanimivih izjav v zvezi z vzroki potresnih sunkov.

Opazovalnica iz Faence je izdala poročilo, v katerem poudarja, da so včerajšnje in današnje sunke najavili že v začetku januarja. Vrsto lažjih potresnih sunkov, je treba — po njihovem mnenju — pripisati premikom, do katerih je prišlo globoko v zemeljski skorji. Samo tako je razumljivo, da so prizadeti kraji razpršeni po precejšnji površini in da je tudi precej težko določiti epicenter. Pojav povezujejo tudi z Vezuvom, ki ne deluje že 27 let. Znanstveniki trdijo, da bo prišlo še do podobnih pojavov, če ne bo začel Vezuv v kratkem spet bruhati lave.

Prof. Pernace, ki vodi opazovališče na Monte Porzio Catone, se ne strinja z mnenjem znanstvenikov iz Faenze. Po njegovem mnenju je Vezuv preoddaljen, da bi lahko bila katerakoli vez med bruhanjem Vezuva in sedanjimi potresnimi sunki. Po njegovem mnenju gre za ustalitev zemeljske skorje. Svojo trditev utemeljuje s posebno lego področja, na katerem je prišlo tudi pred nekaj leti do podobnega pojava. Možnost, da bi bili potresni sunki povezani z delovanjem Vezuva, izključuje tudi profesor Lorenzo Casertano, ki poučuje vulkanizem na neapeljski univerzi.

Kakor smo že omenili, imajo seizmologi precej težav z določanjem epicentra potresnih sunkov, ki so jih zabeležili v raznih krajih sinoči in davi. Zedinili so se, naj bi bil nekje v trikotniku Perugia — Assisi — Gubio, še točneje med Assisijem in Gubbiom.

Davi so zabeležili dva potresna sunka v Perugi in okolici ter v Assisiju: prvi je bil okrog šeste ure (točneje v Perugi ob 5.55, v Assisiju pet minut kasneje), drugi pa ob šestih in pol (spet pet minut kasneje v Assisiju). V Valfabbrici pri Preugi se je pojav ponovil ob 11.20. Približno ob istih urah so občutili zemeljski premik tudi prebivalci Foligna, Camerina pri Macerati in v Pratu, Sieni ter Firencah.

* * *

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 12. — Seizmografska središča so zabeležili sinoči in danes dopoldne več potresov v oddaljenosti okrog 300 km od Ljubljane. Najmočnejši potresni sunek je bil zabeležen danes zjutraj ob 8.48. Po oceni strokovnjakov observatorija je bila jakost potresa v središču Bosne in Hercegovine na področju med Glamočem in Travnikom 6. do 7. stopnje. Potresni sunek po sedanjih podatkih iz Bosne in Hercegovine, ni povzročil materialne škode. Po podatkih seizmološke postaje iz Sarajeva, je bil epicenter potresa na planini Vitorog med Kuplesom in Glamočem. Potresni sunek so občutili tudi prebivalci Jajca, Drvarja, Doljnega Vakufa, Travnika in Livna.

B. B.

RIM, 12. — Danes je umrl v Rimu odvetnik Fiorenzo Casella, član izvršnega odbora federacije italijanskih založnikov časopisov in predsednik italijanskega združenja tiskarjev časopisov.

Odv. Casella se je rodil v Firencah pred 67 leti. Bil je član številnih stanovskih organizacij založniške dejavnosti na področju časopisov. Pokojnika bodo pokopali v Gavinani pri Pistoii.

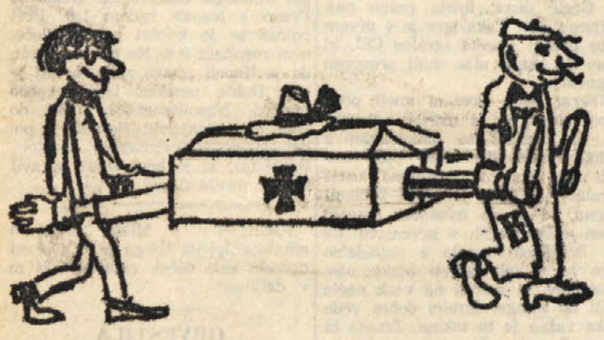

Mladina, ki je vključena v Komite za odkrivanje konfliktov na južnem Koroškem, je izdelala in razdelila ob predlogu za postavitev spomenika nacistu Steinacherju gornji letak

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 13. FEBRUARJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Ljudska verovanja in vraže; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Operetne melodije; 16.30 «Pod svobodnim soncem»; 16.50 Znani pevci; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Nepozabne melodije; 19.10 Pod farnim zvonom v Zgoniku; 19.40 Zbor RTV Beograd; 20.00 Šport; 20.50 S. Verč: «Sadamichi Hirasawa», radijska igra; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.30 Popevke; 16.00 Orgeljski koncert; 16.25 Deželni avtorji.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 10.45 Plošče Rifi; 11.45 Glasba in popevke; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.15 Lahka glasba; 15.30 Juke box; 16.20 Zapojmo in zaigrajmo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 17.30 Glasba za godala; 18.00 Izbrali ste; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 12.00, 13.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Melodrama; 12.10 Plošče; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.09 Franca Valeri; 15.20 Peppino Principe; 16.00 Oddaja za bolnike; 17.10 Veliki variete; 19.30 Filmska glasba; 20.20 Jazz; 21.05 Radijska priredba; 22.10 Sodobni ital. skladatelji.

II. PROGRAM

8.30, 13.30, 16.30, 19.30 Poročila; 8.40 Spored za odrasle; 9.35 Strnjena komedija; 10.07 Popevke; 10.35 Spored z G. Bramierijem; 11.35 Kelesa in motorji; 11.50 Zborovsko petje; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako; 15.40 Plošče; 16.05 Popoldanska oddaja; 17.35 Izžrebanje loterije; 18.00 Zakaj in kako; 19.02 Spored z Ginom Cervijem; 20.10 Puccini: «Madame Butterfly»; 22.45 Ital. folk. glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožna glasba; 12.20 Ital. instrumentalna glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Klavirske skladbe; 14.40 Simf. koncert; 16.10 Sodobna glasba; 17.40 Glasba izven sporeda; 18.45 Gledališki tednik; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Simf. koncert; 22.30 Radijska priredba.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 J.S. Bach; 9.25 Od gotike do baroka; 9.45 Sodobna ital. glasba; 10.10 G. Gershwin; 10.20 Vzporedna glasba; 11.00 Medigra; 12.30 Simf. skladbe; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Vedri zvoki; 10.15 Pri vas doma; 12.10 M. Pozajić: Mali koncert; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Poje Zlata Ognjanović; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena pravljica; 14.30 Od vasi do vasi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 16.40 Dobimo se ob isti uri; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Herb Alpert; 18.15 Felix Mendelssohn; 18.45 S književna trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Kovačič; 20.00 «Nove melodije» 21.15 Parada zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Komike; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Oddaja za otroke; 18.40 Kulturna oddaja; 19.10 Sedem dni v parlamentu; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Speciale per noi»; 22.15 A-Z: dogodek zakaj in kako; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.30 Predolimpijske tekme v Sapporu; 18.30 Odprta šola; 19.15 Volilna tribuna; 21.00 Dnevnik; 21.15 Tisoč in en večer; 22.15 «I racconti del maresciallo»; 23.20 Sedem dni v parlamentu.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.15 Poročila; 9.35 TV v šoli; 14.30 Predolimpijske igre v Sapporu; 15.30 Nogomet; 16.25 Drž. prv. v košarki; 18.05 Obzornik; 18.20 Po domače; 18.45 «Holandski dragulji» — ser. film; 19.20 S kamero po svetu; 20.35 TV magazin; 21.35 Filmska burleska; 22.05 «Nepremagljivi» — ser. film; 22.55 TV kažipot.

PO SKLEPU PLENUMA CK KPR

Zamenjava v vodstvu romunskih sindikatov

Predsednik glavnega sveta naj bi postal Virgil Trofin, odstavljeni Florian Danalche pa naj bi dobil drugo mesto v državni upravi

BUKAREŠTA, 12. — Ob zaključku včerajšnjega sestanka je plenum centralnega komiteja romunske komunistične partije določil, da se zamenja predsednik osrednjih sindikatov, ki jih je do sedaj vodil Florian Danalache. Na plenarnem sestanku so določili, naj bi bil njegov naslednik Virgil Trofin, ki je bil do sedaj član izvršnega odbora in stalnega predsedstva centralnega komiteja. Da bi lahko prevzel vodstvo sindikatov, je plenum oprostil Trofina dosedanje funkcije tajnika CK in predsednika Zveze kmetijskih zadrug.

Vest je sporočila tiskovna agencija «Agerpres», ki je še dodala, da bodo Florianu Danalacheju verjetno poverili kako drugo funkcijo v okviru državne uprave.

Plenum CK KPR je med drugim imenoval za predsednika stalnega predsedstva Maneo Manesca, ki bo poleg tega tudi član izvršnega odbora, kakor je bil do sedaj, za tajnika CK pa Iona Iliescuja. Do sedaj je bil Iliescu tajnik organizacije komunistične mladine in minister za mladino. Teh dveh funkcij so ga oprostili, še dalje pa bo nadomestni član izvršnega odbora.

Med včerajšnjim zasedanjem je CK KPR zelo kritično ocenil delo sindikatov in ugotovil, da niso bili sindikati vedno in uspešno navzoči pri reševanju problemov delavstva. Ugotovili so nato, da morajo priti do ključnih položajev mladi, ki so se že izkazali drugod, in predlagali omenjene spremembe. Na prihodnjem kongresu romunske sindikalne zveze bo glavna točka preučitev novih prijemov in novega načina reševanja problemov, za katere so sindikati pristojni in zadolženi, da se z njimi spoprimejo.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Izvrsten komorni koncert «Slovenskega tria» iz Ljubljane

Dovršeno muziciranje treh polnokrvnih umetnikov: Bravničarja, Škerjanca in Bertoncelja

Klavirski trio je nedvomno ena izmed komornih zasedb, ki pritegne pozornost najširšega glasbenega občinstva, tudi tistega, ki mu morda komorna glasba na splošno ne vzbuja večjega zanimanja. A za klavirski trio je napisanih toliko čudovitih stvaritev velikih glasbenikov, da si je utrl pot med najpopularnejše komorne sestave. Seveda je bistvene važnosti za uspešen komorni koncertni večer združitev pristnih neposrednih že dovršenih glasbenih umetnikov, ki se predajo nadvse zahtevnemu muziciranju komornih skladb že iz sameba osebnega zadoščenja, ki jim ga lahko nudijo izvajane skladbe. Tak uspeli komorni glasbeni večer nam je pripravila Glasbena matica z nastopom «Slovenskega tria», ki se je našemu občinstvu predstavil sinoči v mali dvorani Kulturnega doma. «Slovenski trio», ki je nastal šele pred dvema letoma, a je v zelo kratkem obdobju dosegel že zavidljive uspehe, sestavljajo violinist Dejan Bravničar, ki je našemu občinstvu že popolnoma "domači" glasbenik, pianist Aci Bertoncelj, ki je tudi že nastopil v našem gledališču z orkestrom Glasbene matice, in čelist Ciril Škerjanec, ki je sinoči prvič gostoval v našem mestu. Da so se v «Slovenski trio» združili trije izmed najvidnejših slovenskih glasbenih umetnikov priča že sam spored, ki so ga izbrali za nastop v okviru sezone Glasbene matice — dela velikih mojstrov Mozarta, Beethovna in Schuberta si namreč privoščijo lahko samo umetniki v najbolj pristnem pomenu besede. Sinočnji koncert je bil zato kar dvakrat glasbeno doživetje; spoznali smo namreč «Slovenski trio», ki nam je v res zelo kakovostni izvedbi posredoval tri mojstrovine: v prvem delu «Trio v G-Duru K. V. 564» W. A. Mozarta in «Trio v B-Duru op. 99» F. Schuberta, v drugem delu pa znani Beethovnov «Trio v B-Duru op. 97» imenovan «Nadvojvodski» (Arciduca). V vseh treh skladbah so se glasbeniki izkazali kot polnokrvni umetniki, njihovo podajanje je bilo do kraja precizno, tako začetki, vstopi in sploh njihovo prepletanje in predajanje glasbenih fraz, tudi v najtežjih virtuozističnih briljantnih odlomkih, ali pa v spevnih lirično melodičnih "andantih".

Pri vseh treh skladbah, a predvsem pri Schubertu in Beethovnu, pa je bila tudi opazna močna solistična osebnost posameznikov, tako da je v marsikaterih odlomkih prevladala bolj vehementna solistična izvedba posameznega glasbila in glasbenika, kot pa homogena izvedba združena v eno samo celoto in strnjena v enovito podajanje, pri katerem bi morda bilo bolje nekoliko žrtvovati posamezne solistične občutke za združitev vseh treh različnih umetniških podajanj v eno samo, najbolj zadeto in učinkovito celoto. Nedvomno bo «Slovenski trio» tako homogenost dasegel v najkrajšem času.

Sinočnji koncert bo prav gotovo uvrščen med najbolj kakovostne komorne koncerte letošnje sezone Glasbene matice, kar je tudi izrazilo občinstvo s svojim navdušenim in dolgotrajnim ploskanjem, s katerim je izsililo dodatek, briljanten in virtuozističen Mendelsohnov «Scherzo», s katerim je «Slovenski trio» še bolj utrdil odličen vtis, ki ga je zapustil z ostalim koncertnim sporedom, in še zlasti s zelo lepim Schubertovim «Triom». —dn—

Miljski antifašistični svet opozarja oblasti

V Miljah se je sinoči sestalo tajništvo mestnega antifašističnega odbora, ki so ga ustanovili decembra lani. Poslali so nam tiskovno sporočilo, v katerem opozarjajo na napetost, nastalo po izzivanjih v Kalabriji, na splošen napad proti demokratičnim ustanovam republike in posebno še, po umoru delavca Malacrie v Catanzaru, opozarja oblasti, naj spoštujejo zakone, ki določajo, da je treba v kali zatreti vsak poskus oživitve fašizma.

Prešernova proslava na Proseku

S pestrim sporedom je tudi p.d. «Prosek-Kontovel» proslavilo sinoči v svoji društveni dvorani pesnika Franceta Prešerna in ob tej priložnosti preredilo nastop osnovnošolskih otrok, domače godbe na pihala, moškega pevskega zbora «Vasilij Mirk», kot gost pa je s krajšim izborom svojega zelo uspelega recitala «Slovenske balade in romance» nastopil gledališki igralec Stane Raztresen.

Več o prireditvi bomo še poročali.

Deželna podjetja v gospodarski stiski

V novi številki tednika «L'Espresso», ki je od včeraj v prodaji v kioskih po vsej Italiji, je objavljen seznam kakih 600 podjetij, družb in gospodarskih organizacij, za katere je skupina gospodarskih raziskovalcev po nalogu ministra za delo Donat-Cattina proti koncu lanskega leta ugotovila, da «se nahajajo v težavah». Obiava seznama je dvignila mnogo prahu in v tisku so se že pojavili prvi protesti in prve napovedi sodnijskih posegov v obrambo gospodarskih interesov posameznih podjetij, ki jih je ta «negativna reklama» v večji ali manjši meri prizadela. V seznamu so navedena tudi nekatera podjetja iz Furlanije - Julijske krajine: tako iz Trsta Tržaški Lloyd, 2.533 ljudi zaposlenih (število naj bi se v bližnji prihodnosti skrčilo za 36,2 ladjedelnica Navalgiuliano, (210 zaposlenih), 15 tvrdk, ki so nekdaj zaposlevale z ladjedelniško industrijo in ki zaposlujejo skupno 210 ljudi, Cotonificio Triestino (223), Jutificio Triestino (239) in Trieste Tex (200), iz Gorice pa Cotonificio Goriziano (3.000). Seznam obsega tudi več tvrdk iz videmske in pordenonske pokrajine.

● Včeraj je prefekt dr. Cappellini sprejel na vljudnostnem obisku novega častnega konzula Danske v Trstu g. Bruna Pacorja.

Tudi v našem uredništvu sprejemamo prispevke za šolo-spomenik v Corkinem